

SÉGÉDLET

HASZNOS MONDATOK

2015/2016.

Online változat

MÁV Zrt. Széchenyi-hegyi Gyermekvasút, Budapest

+361 397 5393

sihuhu.com/szakmai

Tartalomjegyzék

Továbbképzési- és vizsgaszabályzat kivonata	3
VISELKEDÉSKULTÚRA GYERMEKVASUTASOKNAK	9
Vizsgakérdések és válaszok (fontosabb változások felsorolása).....	12
F2 Szolgálati felszerelés	13
F2 MIT NEM SZABAD sohasem (balesetmegelőzés).....	14
TkBb Távközlő- és biztosító berendezések	17
F1 Jelzések (kézi jelzések stb.)	18
Bb+F1 Alakjelzők és emeltyűállások (összefüggések).....	21
F2 Váltórajz (váltók alkatrészei).....	26
F2 Váltó és vágányútbeállítás.....	27
F2 A vonatszemélyzet teendői.....	28
F1+F2 A menesztés	29
F2 A rendelkező feladatai.....	31
F2 Engedélykérés-adás, indulási időközlés, visszajelentés	32
Ker. Kereskedelmi alapismeretek	33
Helyis. Jellemző adatok; építési szakaszok	35
Helyis. Nevezetességek és a város megközelítése állomásainkról.....	37
F2 Menetrendábra	38
HASZNOS MONDATOK IDEGEN NYELVEKEN	40
Ker. A GYERMEKVASÚT MENETDÍJAI és a menetjegyek SZÍNKÓDJAI	48

Felkészülésedhez további segédanyagokat találsz az alábbi weboldalon:

SiHuHu.com / szakmai

Szakmai videók

Szakmai játékok

Gyak.lapok

SEGÉDLET Line

Egyenruhád méreteit ide jegyezd fel!

Zakó	
Nadrág (szoknya)	()
Sapka	
Kabát (téli/eső)	/
Póló	
Szoknya	

Az idei vizsgaidőszak utolsó napja a pajtások részére:

a szolgálat során reggel: **2016. március 11.** (péntek)

utolsó pótvizsga lehetőség szolgálaton kívül: **március 12.** (szombat)

Javítóvizsga lehetőségek:

február 6-tól március 12-ig szombaton és vasárnap 9.30-tól

Fontosabb telefonszámok:

Gyermekvasutas Otthon (nevelők): +36 1 397 – 5393

EGYEZTETÉSVIZSGAÜGYEKBEN:

Füstös István, oktatási vezető: + 36 20 331 – 4011 vagy + 36 30 332 – 0971

Kedves ifivezetők és gyermekvasutas pajtások!

Ez a kis füzet tartalmazza:

- a 2015/2016. tanévre érvényes továbbképzési- és vizsgaszabályzat kivonatát;
- a vizsgán előforduló kérdéseket és a helyes válaszokat;
- a gyermekvasutas viselkedéskultúra alapjait (nem vizsgaanyag);
- „Hasznos mondatok”-at idegen nyelveken (nem vizsgaanyag).

Általános tájékoztató az időszakos (évenként tartott) továbbképzésről és vizsgáról

Az időszakos továbbképzés és vizsga **célja**, hogy ti, gyermekvasutasok, a tanfolyamon megtanult elméleti ismereteket felelevenítsetek, szinten tartsátok és bővítsétek, valamint elsajátítsátok a rendelkező beosztás alapvető szabályait, továbbá megismerjétek az időközben bekövetkezett változásokat is. Fontos, hogy a szolgálatok ellátása során ne csak a gyakorlatban tudjátok, hogy mit és hogyan kell csinálni, hanem tisztában legyetek az elméleti alapokkal is, tehát, hogy mit **miért** kell tenni, illetve mi a teendő egyes rendkívüli esetekben. Az elméleti alapok ismerete és folyamatos felhasználása az eredményes szolgálatellátás feltétele.

A Segédletben és a vizsgán is csak a legfontosabb, alapvető ismeretek szerepelnek, amelyek:

- a vasúti szolgálat **alapjait** képezik (melyekre további szabályok épülnek), vagy
- **önálló** végrehajtását kiemelten fontosnak tartjuk, továbbá
- az általános „**vasúti kultúra**” alapjaiból van még néhány kérdés.

Ezek ismerete nélkül a gyermekvasutas szolgálat jól és *megbízhatóan* nem látható el.

Ez nem azt jelenti, hogy csak a füzetben szereplő ismereteket kell tudni, de ha valaki ezeket jól és biztosan tudja, az olyan alaptudással rendelkezik, amelyre ráépíthető a többi ismeret.

Ezt a Segédletet csak a következő ilyen kiadvány kiadásáig használjátok, az aktuális változásokat mindig ez a kis füzet tartalmazza.

A korábbi tanévekben kiadott Segédleteket már ne használjátok!

Az elméleti ismeretek szinten tartása és a vizsgára való eredményes felkészülés érdekében minden évben a téli (kis forgalmú) szolgálatokban, reggelenként **gyakorló feladatlapot** tölthettek ki. Ez még nem vizsga, de a feladatlapok és a kitöltés körülményei is hasonlítanak a vizsgán várható rendszerhez. A gyakorló feladatlapokat szolgálat közben a felnőtt dolgozók veletek közösen átbeszélik, és annak alapján a szolgálatok szabad időszájaiban pótolhatod hiányosságaidat.

A gyakorló feladatlapok megírása tehát még nem vizsga. Ezzel csak **segíteni szeretnénk nektek**, hogy magatok is lemérhessétek a saját tudásotokat és a vizsga rendjét is megismerhessétek – kockázat nélkül. A felnőtt dolgozók és az ifivezetők pedig ebből láthatják felkészültségeteket, és azt, hogy mely kérdésekben lehet szükségetek további segítségre.

A **gyakorlásokat követően** február – március hónapban írásbeli vizsgán adtok számot tudásotokról. Ez a vizsga már egyszerűbb lesz, mint a tanfolyam végén tett vizsga, hiszen csak az alapvető ismereteket kérjük számon, amiket már több hónapon (éven) át gyakorolhattatok a szolgálatokban.

A te vizsgaeredményed és a Szakmai Versenyen elért eredményed is beleszámít a csoportok közötti szakmai versenybe. Tehát az egyéni sikeren túl csoportodnak is előnyt szerezhetsz, ha jól szerepelsz a vizsgán és a versenyen.

A szakmai vizsga során szerezhető szakmai arány-pontok (minden vizsgázó oszloponként egy pontszámot szerezhetsz, és ezek összeadhatók)		febr. 4-ig	2016. február 5 – március 11-ig	
		(azt követően csak a méltányolható esetekben)		
		„Kiválóan megfelelt” eredmény	„Megfelelt” eredmény	
IFIVEZETŐ (első kísérletre)		20	nem lehetséges	
PAJTÁS (PIK nem!)	Ifiképzésen részt vevő pajtás első kísérletre	20	nem lehetséges	
	A többi pajtás első kísérletre	nem lehetséges	15	6
	2. kísérletre		8	3
	3. kísérletre		4	0

Kérünk benneteket, hogy **tisztességesen** készüljétek fel a vizsgára. A szabályokat a következő oldalakon találjátok meg. A megfelelő segítséget a felnőtt dolgozók és az ifivezetők szívesen megadják, forduljatok hozzájuk bizalommal!

Füstös István, oktatási vezető

Szabályzat

a vasúti szakmai felkészítő oktatás, valamint az éves vizsga és a szakmai verseny elődöntő megtartásáról a **2015 / 2016.** tanévben (kivonat)

A. Felkészítő továbbképzés a szakmai vizsgára

1. A rendelkező ismeretek alapképzése a szolgálatok előtt

Az Éves Naptárban kijelölt időszakban reggel a pajtások a rendelkező szolgálattal kapcsolatos elméleti tudnivalókat ismerhették meg. A prezentációk és a videók letölthetők a <http://sihuhu.com/szakmai> weboldalon.

Idén először az idősebbek szimulációs gyakorlaton is részt vehettek.

2.1. Gyakorló feladatlapok megírása reggel, az Otthonban

A feladatlap írásának célja:

- ☀ a pajtások ismerjék meg a vizsga rendjét és a feladatlapok stílusát;
- ☀ a pajtások lemérhessék a saját felkészültségüket;
- ☀ az állomásfőnökök, a nevelőtanárok és az ifivezetők is megismerhessék a pajtások felkészültségét;
- ☀ segítség az állomási oktatáshoz (melyik kérdéseket kell átbeszélni);
- ☀ a továbbképzés dokumentálása.

A gyakorló feladatlap íratásának **nem célja a vizsgáztatás**, a számonkérés; csupán hasznos segítség a pajtások felkészítéséhez, a szolgálatokban zajló továbbképzési tevékenységhez.

Ha a pajtás a kitöltés során nem tudott válaszolni valamelyik kérdésre, **törekednie kell arra, hogy a szolgálat végére tudja a választ.** A gyakorló feladatlapokat reggel az Otthonban íratjuk meg, azért, hogy a szolgálatban minél több idő maradjon a tényleges oktatásra, valamint a pajtások előre megismerhessék a vizsga körülményeit is.

A szolgálatra jelentkező pajtások (és az ifivezetők) 2015. december 13-tól 2016. február 4-ig, minden reggel 7.50-tól 8.40-ig (az Éves Naptárban megadott jelű) gyakorló feladatlapot töltenek ki, zöld vagy piros tollal (tollakat biztosítunk). A reggeli teendőket (átöltözés, reggeli) úgy kell időzíteni, hogy a pajtások a fenti időszakra készen álljanak. A gyakorló feladatlap megírását az ifivezetők bonyolítják le a nevelő ellenőrzése mellett. A kitöltés során a vizsgakörülményeket biztosítják.

A kitöltött feladatlapokat az **ifivezetők** összegyűjtik, majd a szolgálat felvitelekor pajtásonként a megfelelő szolgálati helyen (a vonat-személyzetekét Húvösvölgyben) az állomásfőnököknek átadják. A vonatszemélyzetek feladatlapjának javításáért Húvösvölgy állomás-főnöke felel (ő is írja alá).

2.2.A kitöltött feladatlapok kijavítása az állomásokon

A feladatlapokat a gyermekvasutasok a szolgálatban visszakapják és közösen kiértékelik. A hibás és hiányos válaszokat pontosítják, kijavítják. Az idősebb pajtások, de **különösen az Ifivezető Képzésen részt vevők** is segítsenek kisebb társaiknak a felnőtt vasutas munkavállaló iránymutatása szerint! **A megbeszélést követően minden pajtás a saját feladatlapját kék színnel kijavítja, kiegészíti, a hiányosságokat pótolja (megtanulja).** A szakmai fejlődés elősegítése érdekében nem elegendő a feladatlapokra a Segédletben szereplő válaszok csupán szó szerinti átmásolása. A feladatlapokon a kérdésekre adott válaszokat csak maga a pajtás írhatja be, más pajtás és a felnőtt dolgozó nem végezheti a javítást. A feladatlapok és a hozzájuk tartozó betétlapok oktatási segédanyagok, tehát a feltett kérdéseken kívül más témák megbeszéléséhez is segítséget adnak.

2.3.A feladatlapok ellenőrzése és gyűjtése

A szolgálat végén az **ifivezetők** a feladatlapokat összegyűjtik és a nevelővel együtt ellenőrzik a lapok javítását (az ellenőrzés tényét a nevelő aláírásával igazolja). Hiányos javítás esetén annak okáról megkérdezik a pajtást, és az elmondottakat jegyzőkönyvben rögzítik.

A pajtás a saját gyakorló feladatlapját hazaviheti, hogy annak segítségével készülhessen a vizsgára. (Ha a feladatlapról jegyzőkönyv készült, csak a másolat vihető haza.)

Ne feledd! Ha kérdésed vagy gondod van a továbbképzéssel, illetve a vizsgával kapcsolatban, kérj segítséget bátran!

Fordulhatsz közvetlenül az oktatási vezetőhöz is:

az oktatas@gyermekvasut.hu, illetve a fusti67@gmail.com e-mail címen vagy

a [+36 20-331-4011](tel:+36203314011) / [+36 30-332-0971](tel:+36303320971) telefonszámon, ill. személyesen (te vagy Szüleid).

Az egyedi eseteket egyedi módon kezeljük és minden lehetséges segítséget megadunk az eredményes vizsgázáshoz. (Közös érdekünk, hogy jól tudd a szabályokat!)

B. Éves szakmai vizsga

A vizsgákat az oktatási vezető szervezi és általában a nevelő bonyolítja le az alábbiak szerint. A vizsgaszabályzattól eltéréseket esetenként az oktatási vezető engedélyezhet.

1. Vizsgaidőpontok a GYERMEKVASUTASOK részére:

2016. február 5-től március 11-ig naponta (hétfő kivételével) **7.50 – 8.40 ÉS** ebben az időszakban szombaton és vasárnap **9.30-tól is.**
Utolsó javítóvizsga lehetőség március 12-én (9.30, 10.30, 15.00).

A rendszert úgy állítottuk össze, hogy a vizsgázás lehetőségét minden pajtás részére két alkalommal a kijelölt szolgálatos napokon biztosítjuk. Tehát a vizsgára szabadidőt áldozni, ezért külön feljönni nem szükséges. Továbbá több héten keresztül minden reggel (SZOMBATON ÉS VASÁRNAP IS) van lehetőség vizsgázásra a szolgálattól függetlenül is – ha valaki a szolgálatból hiányzik, vagy akkor még nem volt felkészülve. Egyéni igényeket is megértünk és megoldunk, megbeszélés alapján, ha azt IDEJÉBEN (márc. 12. előtt) jelzik az oktatási vezetőnek. Fentiekre tekintettel kérjük, hogy a vizsgát időben tegyétek le.

A pajtásoknak nem kell előre jelentkezniük a vizsgaidőpontokra.

1a. Vizsgaidőpontok az ifivezetők, az IFIKÉPZÉSEN RÉSZT VEVŐ pajtások (IK, PIK) részére:

- ▶ **jan. 13. (szerda) 15.30**
- ▶ **jan. 21. (csütörtök) 18.00**
- ▶ **jan. 24. (vas.) 18.00**
- ▶ **jan. 31. (vas.) 15.30**
- ▶ **febr. 2. (kedd) 18.00**
- ▶ *Egyéb időpontokat a Szakbizottság javaslatára az oktatási vezető kijelölhet.*

Az 1a. pontban felsoroltaknak (IFI, IK, PIK) a vizsgákra legkésőbb előző nap 18:30-ig jelentkezniük kell a nevelőnél (esetleg a vezető oktatónál) telefonon vagy személyesen. A jelentkezést dokumentáljuk, és azonnal visszaigazoljuk. Visszaigazolt jelentkezés hiányában semmilyen módon nem tehető vizsga!

2. Részvétel a vizsgán, a vizsgalap megírása

A gyermekvasutasok (kivéve a tárgyévben a tanfolyamon végzettek) és az ifivezetők a fenti időpontokban a vasúti ismeretek alapjaiból éves vizsgát kötelesek tenni, írásban, feladatlap kitöltésével. A vizsgalapokon kb. 15-25 feladat szerepel, megoldási idő 45 perc.

A vizsgára a Gyermekvasutas Ellenőrzőt és a gyermekvasutas Igazolványt is el kell hozni!

A vizsgát csak az Ellenőrző leadása után értékeljük.

Vizsgát csoporttól és szolgálattól függetlenül lehet tenni a fenti időpontokban. Minden vizsgaalkalmon legfeljebb 40 fő vehet részt. A szolgálatra jelentkezés nem teszi kötelezővé a vizsgán való részvételt. Hétvégi napokon lehetőséget adunk a szolgálaton kívüli vizsgázásra is (lásd 1. pont) 9.30-tól. A szolgálaton kívül vizsgázók igazolást nem kaphatnak. A vizsgahelyiségben a vizsgázók, a vizsgát ellenőrző személyek és az 1. pont szerinti vizsgákon a szolgálattal lévő (a tárgyévi vizsgán már eredményesen szerepelt) ifivezetők (termenként legfeljebb 2-2 fő) tartózkodhatnak. A vizsgahelyiségekbe Segédletet, más szakmai témájú anyagot (tankönyv, stb.) **bevinni tilos!**

3. A vizsga javítása és értékelése

A vizsgát az oktatási vezető (vagy a forgalmi koordinátor) által kijelölt személy javítja és értékeli. A javítást előre elkészített megoldókulcs alapján végezzük, ahol a különböző feladatokban szereplő részválaszok százaléértéke előre rögzített.

A „**megfelelt**” minősítés feltétele a vizsgalapon szereplő összes kérdés (a rendelkező szolgálat kérdéseinek kivételével ⇒ tehát az „R” betűvel jelölt kérdések kivételével) legalább **80 %-os** megoldása. (Az **5. és 6.** osztályos gyermekvasutasoknál legalább **70 %-os** megoldások szükségesek.)

A kérdéseket külön-külön értékeljük!

A kérdéseket az alapvető ismeretekből válogattuk össze, tehát az egyik témakörben való ismerethiányt egy másikban való jobb tájékozottság nem helyettesíthet. Az értékelést végző egy kérdés elrontását (mérlegelve a hiba súlyosságát és a többi kérdésre adott választ - belátása szerint) a javítás során figyelmen kívül hagyhatja.

„**Kiválóan megfelelt**” minősítés eléréséhez a vizsgalapon szereplő összes kérdés esetében tökéletes (illetve legfeljebb **három** kérdés esetében nem tökéletes, de legalább 80%-os válasz) szükséges.

• „Kiválóan megfelelt” minősítés elérése szükséges:

- nagyobb forgalom esetén a rendelkező, illetve további felelősségteljesebb állomási beosztásokhoz;
- kiegészítő szolgálat ellátásához;
- az Ifivezető Képzésen a következő tanévben részt venni szándékozóknak.

•• Első kísérletre kell „Kiválóan megfelelt” minősítést elérniük:

- az ifivezetőknek,
- az Ifivezető Képzésen már részt vevő pajtásoknak,
- a szakmai verseny középdöntőjén indulni kívánó pajtásoknak.

A szolgálattal lévő pajtások vizsgájának eredményét 18:30-kor hirdetjük ki. A vizsgaeredményeket a Gyermekvasutas Ellenőrzőbe is bejegyezzük. A pajtások a vizsga eredményes letételét az Ellenőrzőjükkel igazolják.

(A vizsgalapról másolat nem készíthető, de a javítást a pajtás és a szülő megtekintheti.) A szolgálatból 18:30 előtt távozó pajtások vizsgaeredményének beírásáért felelősséget nem vállalunk. A szolgálaton kívül vizsgázó pajtások vizsgaeredményéről a nevelőnél lehet érdeklődni a vizsgát követő harmadik üzemnap 18 órától.

A vizsga egyben a Szakmai Verseny elődöntője is.

A pajtások a tanfolyami vizsgájuk évében éves vizsgát nem tesznek, a Szakmai Versenyen abban az évben még nem vesznek részt – szolgálati beosztás során a tanfolyami vizsgájukat „megfelelt”-nek (ha a TkBb., F1 és F2 tantárgyak átlaga 4,5-nél jobb, akkor „kiválóan megfelelt”-nek) tekintjük.

4. Lehetőség a vizsgaeredmény javítására

A pajtások javítási szándékkal az 1. pontban felsorolt időpontokban, két alkalommal (azonos feltételekkel) újabb vizsgát tehetnek. Az új vizsga megkezdésével azonban az ebben a vizsgaidőszakban szerzett korábbi eredmény elvész. Amennyiben a pajtás a három vizsgaalalmat kihasználta, de eredményes vizsgát nem tett, kérésére az oktatási vezető további vizsgalehetőséget biztosít (méltányolható esetben).

5. Vizsgázás 2016. március 12. (ifivezetők, IK, PIK esetében február 4.) után

Akik az 1., illetve 1a. pontokban részletezett időpontokban vizsgát **méltányolható okból** nem tesznek, és **a részükre kijelölt utolsó vizsganap előtt** a vezető oktatótól írásban, illetve az oktatas@gyermekvasut.hu címen későbbi **vizsgaidőpontot kérnek**, a részükre külön egyénileg kijelölt vizsgaalalmon vizsgázhatnak. (Az igazolt akadályoztatásnak a kijelölt időszak legalább felében fenn kell állnia.)

6. Vizsgázás 2016. március 12. (ifivezetők, IK, PIK esetében február 4.) után előzetes kérés vagy megfelelő indok hiányában

Ilyen esetben a Gyermekvasút vezetőjétől írásban kérhető engedély, szigorított vizsga letételéhez (50%-kal több kérdés 60 perc kitöltési idővel, azonos javítási feltételekkel).

7. Az előző naptári évben szerzett vizsgák érvényessége

Minden vizsga csak a következő év **március 31-ig** érvényes.

8. Az eredményes vizsga hiányának következményei

Az a gyermekvasutas, aki 2016. évben eredményes írásbeli vizsgát nem tesz, **2016. március 31. után** szolgálatba nem osztható be (illetve a vizsga megszerzéséig csak otthonügyeletesi teendőket láthat el, de azt is csak legfeljebb április 30-ig), a táborozáson nem vehet részt.

Ha az Ifivezető Képzésen részt vevő pajtás az 1a. pontban kijelölt alkalmakon első kísérletre „kiválóan megfelelt” minősítésű vizsgát nem tesz, az Ifivezető Képzést nem folytathatja.

Az az ifivezető, aki az 1a. pontban kijelölt alkalmakon első kísérletre „kiválóan megfelelt” minősítésű vizsgát nem tesz, ifivezetői tevékenységet február 4. után nem láthat el. A további lehetőségeket a Gyermekvasút vezetője határozza meg.

Fentiekre az 5. pont szerint előterjesztett kérésnek halasztó hatálya van, szükség esetén a vezető oktató a korábbi évben szerzett vizsga érvényességét meghosszabbíthatja.

9. Javítási lehetőség évközben

A vizsgaidőszakon kívül, esetenként, a pajtásoknak lehetőséget adunk a „megfelelt” minősítés „kiválóan megfelelt”-re javításához, a vizsgákra érvényes feltételekkel. Az igényeket a nevelőtanárok gyűjtik, megfelelő létszám esetén részükre évközi vizsgát tartunk.

C. Szakmai Verseny középdöntő

A középdöntőbe jut az a (nem PIK) pajtás, aki:

1. a vizsgaidőszak utolsó napjáig vizsgát tesz és első kísérlete alkalmával „kiválóan megfelelt” minősítést ér el;
2. a szolgálatokban megfelelő szakmai munkát nyújt és megfelelő magatartást tanúsít (A Szakmai Verseny évében kitiltás alatt nem állt, és 100% alatti, illetve /5 alatti értékelése maximum 2 alkalommal van).

A középdöntő tervezett időpontja: 2016. április 6. 16 óra

Hűvösvölgy, 2015. december

Gerzsényi Gyula, a Gyermekvasút vezetője

Ne feledd! Ha kérdésed vagy gondod van a továbbképzéssel, illetve a vizsgával kapcsolatban, kérj segítséget bátran!

Fordulhatsz közvetlenül az oktatási vezetőhöz is:

az oktatas@gyermekvasut.hu, illetve a fusti67@gmail.com e-mail címen vagy

a **+36 20-331-4011 / +36 30-332-0971** telefonszámon, ill. személyesen (te vagy Szüleid).

Az egyedi eseteket egyedi módon kezeljük és minden lehetséges segítséget megadunk az eredményes vizsgázáshoz. (Közös érdekünk, hogy jól tudd a szabályokat!)

VISELKEDÉSKULTÚRA GYERMEKVASUTASOKNAK

(Nem vizsgaanyag, de mindenkinek illik tudni.)

A Gyermekvasútra érkező látogatók többsége nemcsak az utazás miatt veszi igénybe szolgáltatásunkat, hanem kíváncsian figyeli a gyermekvasutasok felelősségteljes szolgálatellátását is. Ezért fontos, hogy Ti, gyermekvasutasok ennek megfelelő magatartást tanúsítsatok a szolgálataitok során és a hétköznapi életben egyaránt.

A szolgálatokat végezzétek a kiadott szabályok szerint, az utasokkal legyetek mindig ► **udvariasak**, ► **előzékenyek** és ► **segítőkések**. Az esetleg felmerülő problémákat ● **udvariasan**, de ● **határozottan** oldjátok meg, szükség esetén kérjétek segítséget a felnőtt dolgozótól!

Az emberi kapcsolatok alapja **egymás kölcsönös tisztelete**, ezért ugyanolyan jól nevelt stílusban beszéljétek az utasokkal, a felnőtt dolgozókkal és persze az ifivezetőkkel, illetve társaitokkal is (ezt Ti is joggal várjátok el tőlük)!

*Az utasok a vendégeink, akiket igyekszünk úgy kiszolgálni (szabályosan), hogy örömmel és pozitív élményekkel távozzanak a Gyermekvasútról, térjenek vissza máskor is hozzánk és ajánlják másoknak is kisvasutunkat. **A szolgáltatói magatartás lényege: a jóhiszemű utasnak mindig igaza van!***

A felnőtt dolgozó, az ifivezetők és a gyermekvasutas társaid a kollégáid is egyben, akikkel együtt, közösen működtetheted „a világ legnagyobb játékvasútját” – egyedül nem lehet vasutazni, ez egy közösségi tevékenység!

1.KÖSZÖNÉS

a) Személyes találkozás esetén

- A köszönés célja egymás üdvözlése, ezért célszerű szemkontaktust keresni a másik személlyel / személyekkel.
- Épületbe belépve mindig az érkezőnek kell előre köszönnie.
- Mindig a pajtás köszön előre az utasoknak, felnőtt dolgozóknak, ifivezetőknek.
- Köszönni hangosan, érthetően, a napszaknak megfelelően kell, pl. „Jó reggelt kívánok!”, vagy „Jó napot kívánok!” stb.
- Akinek köszöntek, annak illik visszaköszönnie.
- Távozáskor illik elköszönni: „Viszontlátásra!”
- Akiket a Gyermekvasútról ismerünk (pl. felnőtt dolgozók), szolgálaton kívül is bátran ismerjük fel és köszönjük neki illedelmesen!

b) Tisztelgés

Az egyenruhát viselők az egymás (és az utasok) iránti kölcsönös tiszteletüket tisztelgéssel fejezik ki. Tisztelgésnél mindig sapkát kell viselni.

c) Telefonon

A nyilvános és a vasútüzemi hálózat telefonjaiban a beszélgetés megkezdésekor köszönés után a szolgálati hely nevét is be kell mondani.

BÁRMELYIK CSÖRGŐ TELEFONT MINDEN ESETBEN AZONNAL FEL KELL VENNII!

2. MEGSZÓLÍTÁS

a) A mindennapi életben az alábbi megszólításokat használjuk:

► nők esetén: *asszonyom, hölgyem* / ► férfiak esetén: *uram*

A megszólítást szükség esetén kiegészíthetjük az „elnézést” / „kérem” / legyen szíves” szófordulatokkal, hogy a figyelmet magunkra irányítsuk.

b) A Gyermekvasúton a pajtások hivatalos megszólítása: „<szolgálati beosztás> *pajtás*” (pl. rendelkező *pajtás*, jegyvizsgáló *pajtás*).

c) A Gyermekvasúton a felnőtt dolgozók hivatalos megszólítása: „<szolgálati beosztás> <úr/nő>” (pl. állomásfőnök nő, vonatvezető *úr*, nevelőtanár *úr*)

d) A felnőtteknek kijáró tisztelet egyik kifejezőeszköze a magázás. A tegeződést csak az idősebb (tehát a felnőtt) ajánlhatja fel.

3. BEMUTATKOZÁS

A mindennapi életben két ismeretlen ember az első találkozáskor mutatkozik be egymásnak. Bemutatkozni mindig a teljes név érthető elmondásával kell.

a) A bemutatkozással egy időben (és sokszor köszönéskor is) kezet fogunk egymással. Kezet mindig az idősebb nyújt a fiatalabbnak (illetve nő a férfinak, vagy magasabb rangú az alacsonyabb beosztásúnak). A kézfogás egy rövid, határozott mozdulat, miközben a másik ember szemébe nézünk.

b) A szolgálat megkezdésekor az állomásfőnök utasítására a rendelkező sorakoztatja a *pajtásokat*. A *pajtások* a sorban a rendelkezőtől **balra** állnak. Először a rendelkező, utána a naplózó, a váltókezelő(k), pénztáros(ok) stb. jelentkeznek szolgálatra.

A jelentkezés szövege: „**Állomásfőnök <úr/nő>! <név> <szolgálati beosztás> szolgálatra jelentkezem.**”

A rendelkező a jelentkezéséhez hozzáteszi, hogy: a „**... és egyben jelentem, hogy még ... társam a szolgálatátvételre / -átadásra felsorakozott!**”.

A szolgálat befejezésekor a szolgálatátadás szövege: „**Állomásfőnök <úr/nő>! <név> <szolgálati beosztás> a szolgálatot átadom / befejeztem.**”

4. EGYENRUHAVISELET

Az egyenruha megkülönböztet az utasoktól és a gyermekvasutasok közösségéhez való tartozást jelképezi, ezért szolgálatban az egyenruhához méltóan kell viselkedni (egyenruhában az összes vasutast képviseljük). Az egyenruha akkor szép, ha egységesen viselitek, kiegészítők (karkötők, ékszerek, napszemüveg, fülhallgatók, stb.) nélkül. Egyenruhában nem szabad ráógumit rágni, kezeteket zsebre tenni. Esztétikai okokból nem megfelelő: bokazokni, bakancs, sportcipő stb. (lásd a 2. kérdésre írt választ!).

A sapkát az épületen kívül, illetve a kabátot az épületen és vonaton kívül viselni kell (a kabátot a vonatra magaddal kell vinni).

5. VISELKEDÉS AZ UTASOKKAL SZEMBEN

Szolgálat közben az utasokat •**védjük** a vasútüzem veszélyeitől, illetve •**segítjük** és •**tájékoztatjuk** is őket. Mindezeket ►**udvariasan**, ►**előzékenyen**, de ►**határozottan** tegyék. Javasoljuk az alábbi példák használatát: „**Kérem**, <felszólítás>, **mert** <indok> ! **Köszönöm.**” (pl. „*Kérem, álljanak beljebb, mert tolatást végzünk! Köszönöm.*” vagy „*Kérem, aprópénzzel fizessen, mert nem tudok visszaadni! Köszönöm.*”)

6. NÉHÁNY KIEGÉSZÍTÉS A FELNŐTTEKKEL VALÓ VISELKEDÉSRE

- ☀ Felnőtt (vagy egymás) beszédébe ne vágjunk közbe (**kivéve halaszthatatlan szolgálati ügyben**), várjuk meg, amíg a másik befejezi a mondanivalóját.
- ☀ Mielőtt bementek egy irodába, (még, ha az ajtó nyitva is van) előbb kopogjatok!
- ☀ Amikor felnőttel beszéltek, a kezeteiket nem illik zsebre tenni.
- ☀ A felnőtteket távollétükben is a nekik kijáró tisztelettel emlegessétek! (pl. XY bácsi/néni, QZ állomásfőnök úr/nő stb.)
- ☀ Ha kérni szeretnétek valamit, a kérést tisztelettel fogalmazzátok meg (szerepeljen benne a „kérem” és/vagy a „legyen szíves” kifejezés)!
- ☀ Szolgálaton kívül (hazafelé menet, az iskolában, táborok, túrák stb. idején) is a Gyermekvasút jó híréhez méltóan, példamutatóan viselkedjétek!

7. INTERNET

Az internetet az emberek sokasága használja – a kulturált együttélés szabályait tehát az interneten is tartsuk be! Különösen a nyílt közösségi oldalakon (pl. facebook stb.), hiszen ezeket rengeteg ember láthatja, olvashatja – olyan is, aki nem ismer téged / minket (és a bejegyzéseid alapján alkot képet rólad vagy éppen az egész Gyermekvasútról). A világhálón a Gyermekvasúttal kapcsolatban tett megjegyzéseid olyanok legyenek, amit nyugodt szívvel mondanál mások szemébe is.

Névtelenségbe burkolózva vagy álnéven szidalmazni és negatív megjegyzéseket tenni pedig nagyfokú neveletlenségre utal, ilyet kultúrember semmilyen körülmények között nem tesz – még akkor sem, ha ilyeneket sajnos mindennap tapasztalhatunk a világhálón.

8. PROBLÉMÁK MEGBESZÉLÉSE

Problémáidat igyekezz **azzal megbeszélni, akivel a problémád van!** Meg fogsz lepődni, hogy az esetek többségében a gond könnyen orvosolható. (Az emberek közötti ellentétek nagyon sok esetben csupán egyszerű félreértések, amelyek őszinte beszélgetéssel hamar megszűntethetők.) Ha a gondod számodra megoldhatatlannak tűnik, bátran kérj segítséget, pl. „közvetítést” egy ifivezetőtől vagy felnőtt dolgozótól, akiben megbízol!

Vizsgakérdések és válaszok

A következő oldalakon a vizsgán előforduló kérdések és **dőlt betűvel** az *azokra adandó helyes válaszok* találhatóak.

Azokat a szabályokat gyűjtöttük ide (ún. „Alapvető ismeretek”), amelyek:

- ▶ a vasúti szolgálat alapjait képezik - **amire** sok további szabály is épül;
- ▶ **önálló** végrehajtását kiemelten fontosnak tartjuk;
- ▶ továbbá az általános „**vasúti kultúra**” alapjaiból van pár kérdés.

Az *alapvető ismeretek* biztos tudása szükséges a többi, szintén fontos szabály megfelelő elsajátításához és megértéséhez.

A felnőtt dolgozók és az ifivezetők bíznak (bízeniuk kell) abban, hogy az alapvető ismereteket minden pajtás biztosan tudja, mert ezeket felhasználva, ezekre „ráépítve” tudják a bonyolultabb folyamatokat elmagyarázni.

+ Az apró állóbetűs szövegek a „+” jellel magyarázatok vagy kiegészítések. Ezeket jó, ha tudod, de nem tartoznak a vizsga anyagához.

A jel azt jelenti, hogy a témához a sihuhu.com/szakmai weboldalon a megértést segítő videó található.

Az ifivezetőktől, az Ifivezető Képzésen részt vevő pajtásoktól és a Szakmai Versenyen induló pajtásoktól elvárható, hogy a magyarázatokat és kiegészítéseket, illetve tankönyvek anyagát is ismerjék.

Esetenként előfordulhat, hogy a gyakorló feladatlapokon és a vizsgalapokon a kérdések más módon (de egyértelműen) vannak feltéve, illetve egyes kérdéseknek csak egy részére kérdezzük rá.

A Segédletben szereplő minden anyag a Gyermekvasúttal és a gyermekvasutasok szolgálatával kapcsolatos, ezt minden esetben külön nem írjuk ki!

+ A legfontosabb változások (pontosítások) a tavaly kiadott Segédlethez képest:

- A 2. kérdésben egyértelműen előírtuk, hogy a lányoknak minden szolgálatba a nadrághoz és a szoknyához szükséges felszerelést is kell magukkal hozniuk (évszaktól függetlenül).
- Az R52-es kérdésben a zárjelző tárcsákkal kapcsolatos követelmények változtak (a zárjelző tárcsák kinézete is megváltozott).
- A térképen bizonyos BKK-járatoknál hagyunk helyet a módosításra, ha a járat száma és viszonylata megváltozna.
- A menetrendábra szemléltetéséhez (67. kérdés) több vonatot tartalmazó fiktív menetrend készült, mely több lehetőséget ad a gyakorlásra.

1. Melyik az idei vizsgaidőszak legutolsó kijelölt vizsganapja?

2016. március 12.

Mi a nevelőtanári iroda telefonszáma?

397 - 5393

2. Milyen felszerelésekkel (ruházatban) kell szolgálatra jelentkezni?

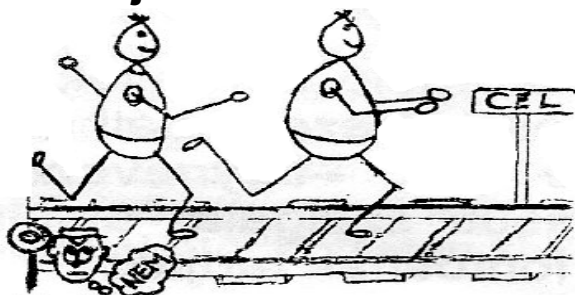
- ▶ **Gyermekvasutas Ellenőrző;**
 - + (Elvesztését azonnal jelezd telefonon vagy személyesen a nevelőnek, ne várd meg a következő szolgálatot, hogy a pótlására a **következő szolgálat előtt** lehetőséget adhassunk! Az összes szükséges bejegyzést és aláírást tartalmazó Gyermekvasutas Ellenőrző hiányában nem állíthatunk szolgálatba.)
 - ▶ **érvényes gyermekvasutas Igazolvány;**
 - ▶ **Segédlet;**
 - ▷ **síp;**
 - ▷ **karóra;**
 - + (a mobiltelefont ki kell kapcsolni, tehát annak órája nem használható)
 - ▷ **2 db kéken író golyóstoll; +** (ehhez tolltartóra nincs szükség)
 - ▶ **lányoknak fehér térdzokni, hidegebb időben harisnya (átlátszó vagy fehér), ÉS a nadrághoz sötét zokni;**
 - + (mindig kell hozni a nadrághoz és a szoknyához illő ruhadarabokat is)
 - ▶ **fiúknak sötét zokni; +** (bokazokni, titokzokni nem megfelelő)
 - ▶ **fehér ing;**
 - ▶ **fekete zárt cipő,**
hideg idő esetén magasszárú cipő vagy csizma.
- + iratok
- + szolgálati kellékek
- + ruházat

+ A cipő az egyenruha része, ezért meg kell felelnie az egészségvédelmi és az esztétikai szempontoknak. Egészségvédelmi szempontból nem megfelelő az olyan cipő, amely nem védi megfelelően a lábat a vasút területén (pl. a zúzottkövön) gyaloglás közben, (pl.: szandál, fapapucs, szövetanyagú cipő), a bármelyik oldalán nyitott cipő (pl. nyitott szandál), illetve a botlásveszélyes cipő (pl. tűsarkú, magassarkú vagy „holdjáró” cipő). **Hideg (kb. 10°C alatt), illetve havas időjárás esetén a félcipő egészségvédelmi okokból nem megfelelő.** Ilyenkor magasszárú cipő vagy csizma szükséges. Az esztétikai követelményeknek nem felel meg a feketétől eltérő színű, feltűnő csíkot, emblémát, stb. tartalmazó lábbeli, illetve a Gyermekvasút szellemiségével nem összeegyeztethető stílusú (fémmel kivert bakancs) vagy ilyen ábrákat (pl. halálfej) tartalmazó lábbelik, ha az embléma, csík vagy ábra látható (láthatóvá válhat); sportcipő, vagy más olyan cipő, ami az egyenruhával nem harmonizál. A fentieknek nem megfelelő lábbeliben (különösen az egészségvédelmi szempontoknak nem megfelelő lábbeliben) a pajtás elsősorban otthonügyeletes teendőket láthat el, esetleg hangosbemondó vagy pénztáros lehet. (Sorozatos ismétlődés esetén a pajtást csak otthonügyeletesnek osztjuk be!) Ha bizonytalan vagy, kérd a nevelő segítségét! Vitás esetben a nevelő, illetve a felnőtt vasutas dolgozó dönt.

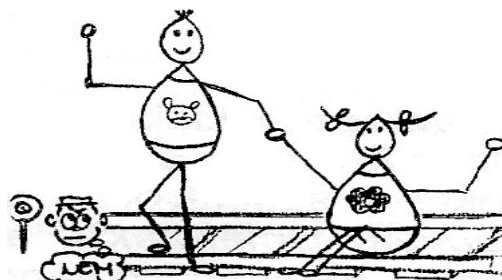
3. MIT NEM SZABAD sohasem (a balesetek megelőzése érdekében)

+ Ezeket szolgálaton kívül sem, és bármilyen más vasúti területen sem szabad!

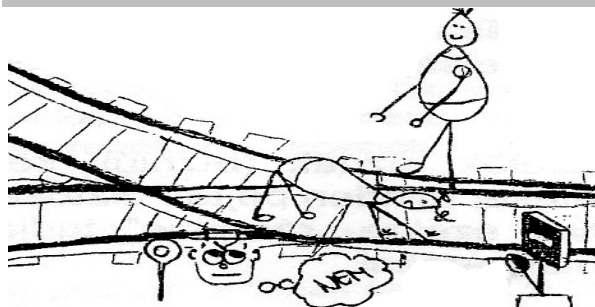
1. a vágányok között (a vasút területén) közlekedve;
2. a járművek közelében és;
3. a járműveken tartózkodva;

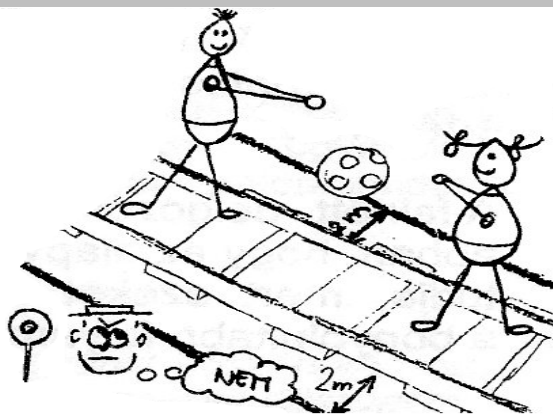
☒ Futni

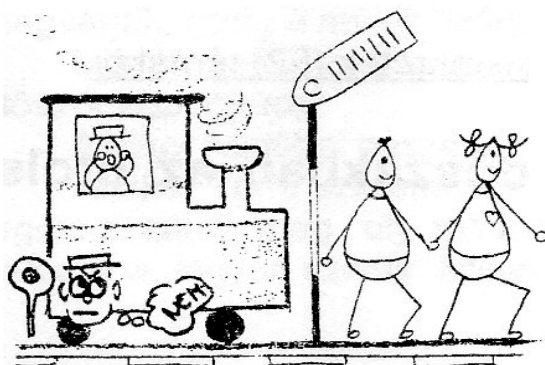
☒ Sívre ● lépni
● ülni

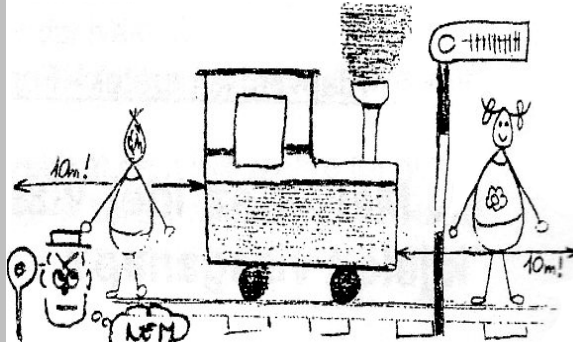
☒ Váltóknál és keresztezéseknél a sínek közé
● lépni ● nyúlni

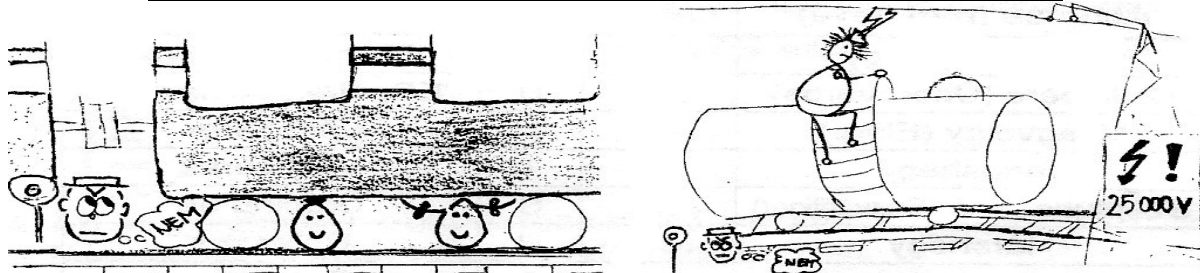
☒ Űrszelvényben indokolatlanul tartózkodni (2 m)

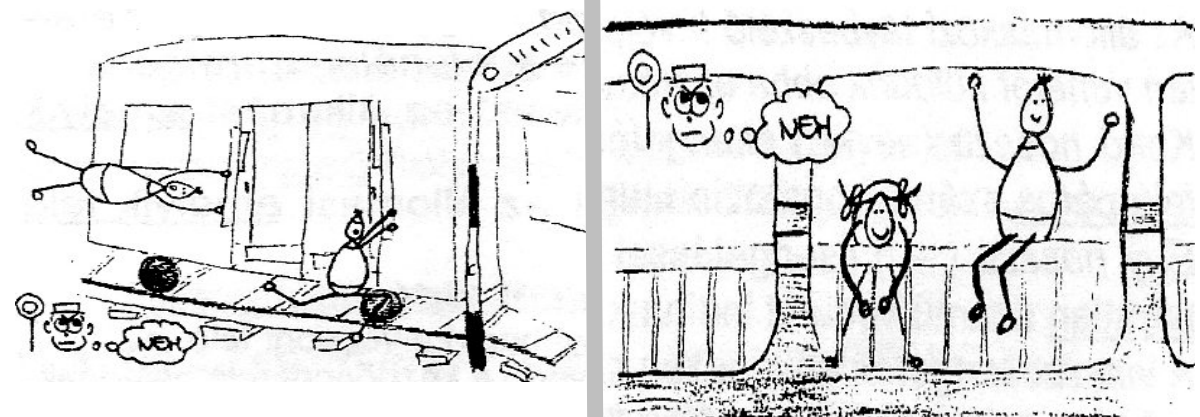
☒ Mozgó jármű ELŐTT átmenni

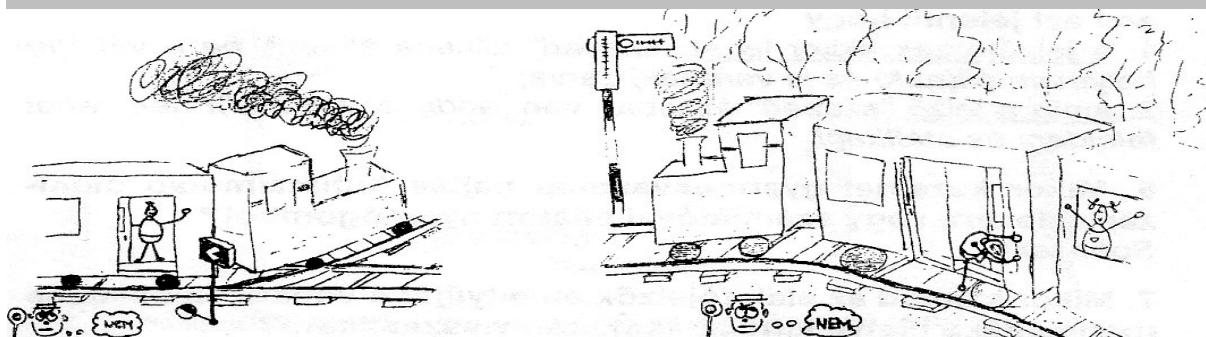
☒ ÁLLÓ jármű KÖZELÉBEN átmenni (10 m)

- ⊗ **Jármű** ● *alá mászni*, ● *alatta átbújni*
● *tetejére felmászni*

- ⊗ **Mozgó járműre fel-, vagy arról leszállni**
- ⊗ ● *Járműből kihajolni*,
● *kilátókocsi korlátjára ülni*

- ⊗ ● *Mozgó jármű ajtaját kinyitni*,
● *és a nyílt pályán leszállni*

+ Nyílt pályán még álló járműről sem szabad leszállni.

3/a Tilos továbbá gyalogosan (szolgálatban és azon kívül is bármikor):

Vasúti pályán → tartózkodni → közlekedni → átmenni (a kijelölt helyeken kívül)

Vasúti → hídra felmenni → alagútba bemenni → alagútbejárat fölött tartózkodni

→ jelzőkre, oszlopokra felmászni → felsővezeték-tartó oszlophoz hozzáérni

+ A fentiek a gyermekvasutasokra érvényesek (szolgálatokon kívül is).

A felnőtt vasutasokra más, esetenként enyhébb előírások érvényesek.

4. Pajtások (a kötelező felszerelésen kívül) miket vihetnek a szolgálatba?

+ A tárgyakat elsősorban (ha lehet) az egyenruha zsebeiben kell felvinni.

- ▶ **zsebszámológép;**
 - ▶ **(papír)zsebkendő;**
 - ▶ **max. 2000 Ft zsebpénz;**
 - ▶ **mobiltelefon és fényképezőgép KIKAPCSOLVA; + (zsebben – így jegyezd meg)**
- + Ezeket bekapcsolni csak feladatmentes időben, a vonatkísérők esetében a fordulódőben, az állomásfőnök esetenként adott engedélyével szabad, de akkor is tilos velük játszani, zenét vagy képet lejátszani.
- **iskolai tanítási napon egy tankönyv, füzet (vagy szakkönyv, szaklap);**
 - **némi innivaló, esetleg étkezés kiegészítő (egy gyümölcs, csoki, stb.);**
 - **hideg időben az egyenruhával harmonizáló kesztyű, sál, mellény;**
- + Tisztelgő kézről a kesztyűt le kell venni. Az egyenruhához illő mellények, pulóverek is kizárólag akkor viselhetők, ha a Gyermekvasút által kiadott ruhadarabok nem melegítenek eléggé – ezek önállóan nem hordhatók.
- **egyéb, egészségügyi vagy más okokból különösen indokolt eszközök;**
- + **Tilos felvinni szolgálatba** (ha útközben nem indokolt, akkor hozni is) olyan dolgokat, melyek nem szükségesek a szolgálatban, és szigorúan tilos, ami zavarhatja a szolgálat ellátását. **Értelemszerűen a fenti felsorolásban nem szereplő tárgyak nem vihetők fel a szolgálatba.** Ennek megfelelően **tilos felvinni például** (a teljesség igénye nélkül): hang- vagy képlejátszó, játék, **számítógép, telefon-/teleptöltő**, szerszám, szűrő-, vágó-, tűzgyújtó eszközök, ékszer, napszemüveg, **tolltartó**, gitár, zsebnaptár, emlékkönyv, mappák, hátizsák, táska, szatyor (kivéve indokoltan egy kis övtáska). Vita esetén a nevelő vagy a szolgálatos, ill. ellenőrző dolgozó dönt – ők a szolgálatot zavaró eszközöket a szolgálat idejére elkobozhatják!

5. A nevelőnek leadott, az útközben különösen indokolt, nagyobb értékű eszközökért a vasút milyen felelősséget vállal?

A vasút a leadott értékekért legfeljebb a tárgy értékéig, de pajtásonként max. 10.000 Ft-ig vállal felelősséget.

6. Töltsd ki a táblázatot!

állomás neve	régi neve	betű-jel	hívójel	bizt.ber. típusa	
<i>Széchenyihegy</i>	---	A	●—	Siemens-blokkos	kezdő pont ↓ Páros sz. vonatok haladási iránya (--)
<i>Csillebérc</i>	Úttörőváros	U	●●—	VES elektrodinamikus	
<i>Virágvölgy</i>	Előre	L	●—●●	Váltózárás	↑ Páratlan sz. vonatok haladási iránya (-)
<i>Jánoshegy</i>	---	I	●●	Váltózárás	
<i>Szépjuhászné</i>	Ságváriliget	S	●●●	Dominó 55	
<i>Hárshegy</i>	---	H	●●●●	Reteszes	
<i>Hűvösvölgy</i>	---	O	— — —	Reteszes	

7. Az állomásközi távbeszélőn milyen hívójeleket használunk?

Az állomásközi távbeszélő hívójele attól függ, hogy páros vagy páratlan vonatot küldünk abba az irányba, amerre telefonálni szeretnénk.

Kettő hosszú (— —) csengetéssel hívjuk azt az állomást, amelyik felé páros számú vonatot indítunk. + (végpont felé)

Egy hosszú (—) csengetéssel hívjuk azt az állomást, amelyik felé páratlan számú vonatot indítunk. + (kezdőpont felé)

A visszacsengetés ugyanezen szabály szerint történik.

8. A biztosítóberendezések legfontosabb feladata, hogy

a jelzők és a váltók között szerkezeti függést hozzanak létre, ami azt jelenti, hogy

1. a jelzőt csak akkor lehet „szabad” állásba állítani, ha a váltó(k) helyesen áll(nak) és le van(nak) zárva;
2. amíg a jelző „szabad” állásban van, addig a váltó(ka)t nem lehet feloldani és átállítani.

9. Mikor kezelhet gyermekvasutas pajtás önhatalmúlag ólomzárral lezárható, vagy számlálóval ellátott nyomógombot?

Sohasem, mert balesetet okozhat vele.

✚ A vészfék ólomzárral lezárt, de nem „nyomógomb”, ezért azt gyermekvasutas pajtás is kezelheti önállóan – kezelnie is kell a meghúzására előírt esetekben.

Alapvető ismeretek - Biztosítóberendezések témakör

10. Mikor szabad az alak főjelzők emeltyűjét visszaállítani és a váltókat feloldani a vonat közlekedése (behaladása/kihaladása) után?
Csak akkor, ha a vonat utolsó járműve is lehaladt az utolsó érintett váltóról.
+ Fontos, hogy a váltók a menet teljes leközlekedése alatt lezárva legyenek.

11. A váltózárculcsok jelölése.

Kör alakú kulcstábla az egyenes irányba lezárt váltó kulcsán van.

Négyszögletes kulcstábla a itérő irányba lezárt váltó kulcsán van.

12. Milyen színűek az emeltyűk?

- A főjelzők és az előjelzők emeltyűje **vörös** színű.
- A tolatásjelző emeltyűje **kék** színű.
- A reteszemeltyű **sárga** színű.
- A váltóállító emeltyű **fekete** színű.

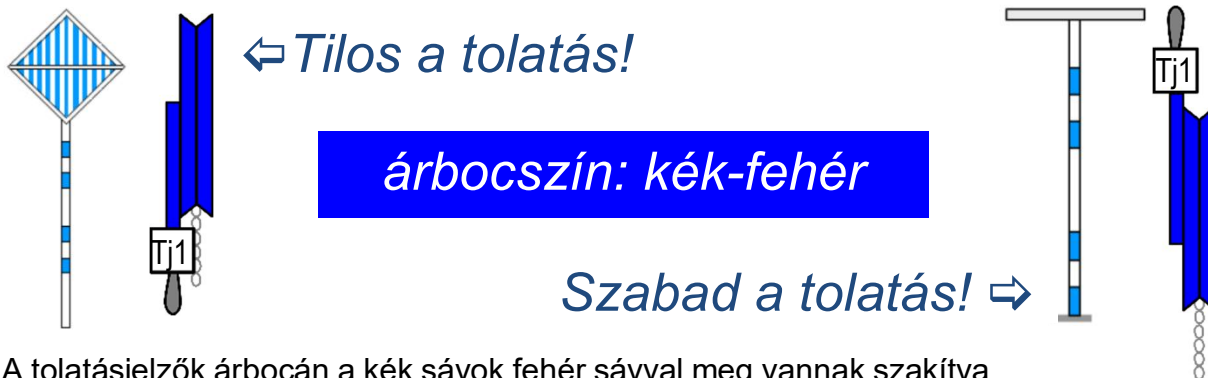
Milyen helyzetben áll a váltóállító emeltyű a különböző irányokban?

- Az emeltyű **alsó** (↓) helyzetében a váltó **egyenes** irányba áll.
- Az emeltyű **felső** (↑) helyzetében a váltó **kitérő** irányba áll.

Biztosítóberendezések és jelzési ismeretek (F1) témakör

13. Mi a rajzon látható jelzések pontos értelme?

14. Milyen helyzetben van a tolatásjelző emeltyűje a rajzon látható esetekben?

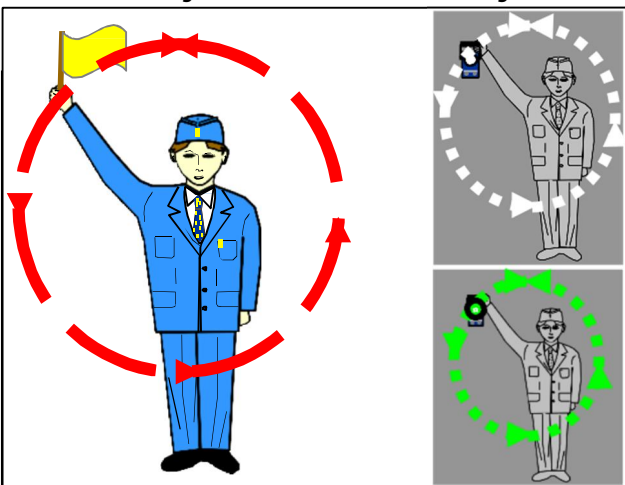

- + A tolatásjelzők árbocán a kék sávok fehér sávval meg vannak szakítva.
Ez arra utal, hogy a tolatásjelző „nem biztosított”, a váltókkal tehát nincs szerkezeti függésben. A főjelzőkkel azonban a nem biztosított tolatásjelző is szerkezeti függésben van.

Alapvető ismeretek - Jelzési ismeretek (F1) témakör

15. Mi a jelzések rendeltetése (jelzés parancs elve) és mit kell tudni a jelzések továbbításáról?
A jelzés parancs. A jelzés (meghatározott információ tartalommal) parancsot ad a szolgálatot teljesítőknek (pajtásoknak és felnőtt dolgozóknak) valamilyen szolgálati ténykedés azonnali végrehajtására. A jelzések gyors és megbízható kapcsolatot teremtenek a szolgálatot teljesítők között.
A mások által adott kézi jelzéseket ►vonatközlekedés ►és tolatás közben is folyamatosan • figyelni kell és egymás jelzését jól láthatóan • továbbítani kell a mozdony személyzet (vonatszemélyzet) felé.

16. Írd a rajzokon látható kézi jelzések alá nevüket és a kiegészítő hangjelzést!

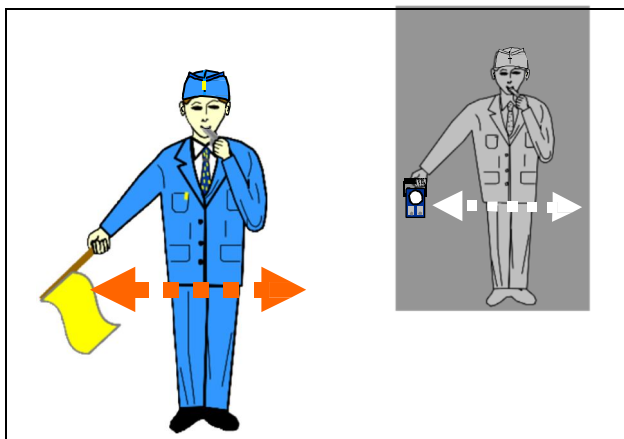

Megállj!

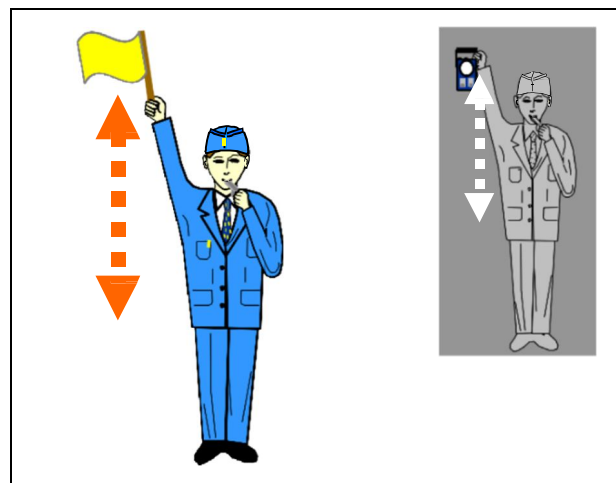

+ Vonat részére a hangjelzés nem kell (csak tolatás esetén)!

Lassan!

Közeledj felém!

Távolodj tőlem!

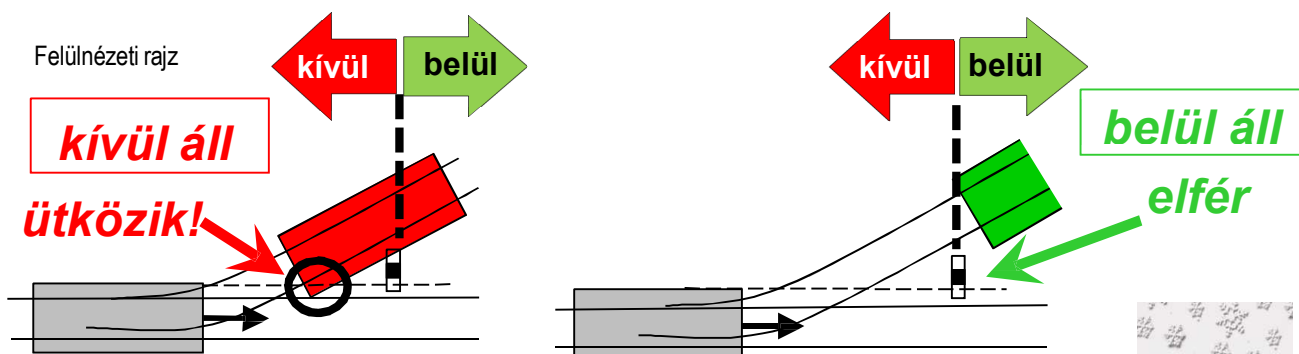

17. Hogyan adjuk a fenti kérdésben szereplő jelzéseket sötétben? (eltérések)
Sötétben ezeket a jelzéseket fehér fényű lámpával adjuk.
A Megállj-jelzést azonban bármilyen színű fényt adó lámpával adhatjuk.
A Lassan-jelzésnél a lámpát vízszintesen kinyújtott karral tartjuk.

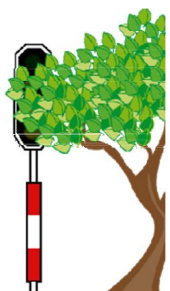
18. Mit jelez a Biztonsági határjelző és hogyan néz ki?

A Biztonsági határjelző két összefutó vágány között azt a helyet jelöli meg, amelyen belül az egyik vágányon álló járművek nem veszélyeztetik a másik vágányon haladó járműveket.

A Biztonsági határjelző **fehér fekete fehérre** mázolt gerenda (síndarab).

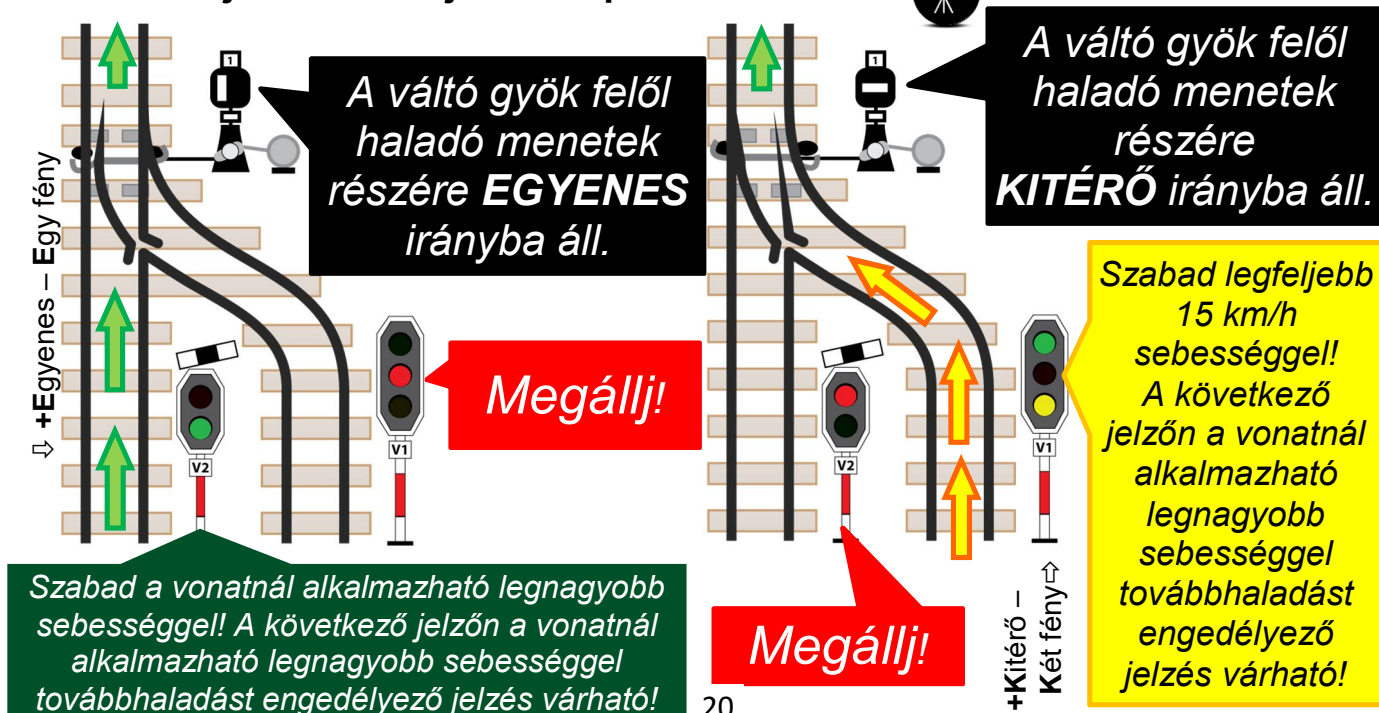

19. A távolbalátás korlátozott, ha a napszaknak megfelelő jelzések **időjárás**i okok (pl. köd, sűrű eső, hózapor stb.) miatt nem láthatók biztosan **legalább 200 méterről**. Ilyenkor nappal is a sötétben használt jelzéseket alkalmazzuk.

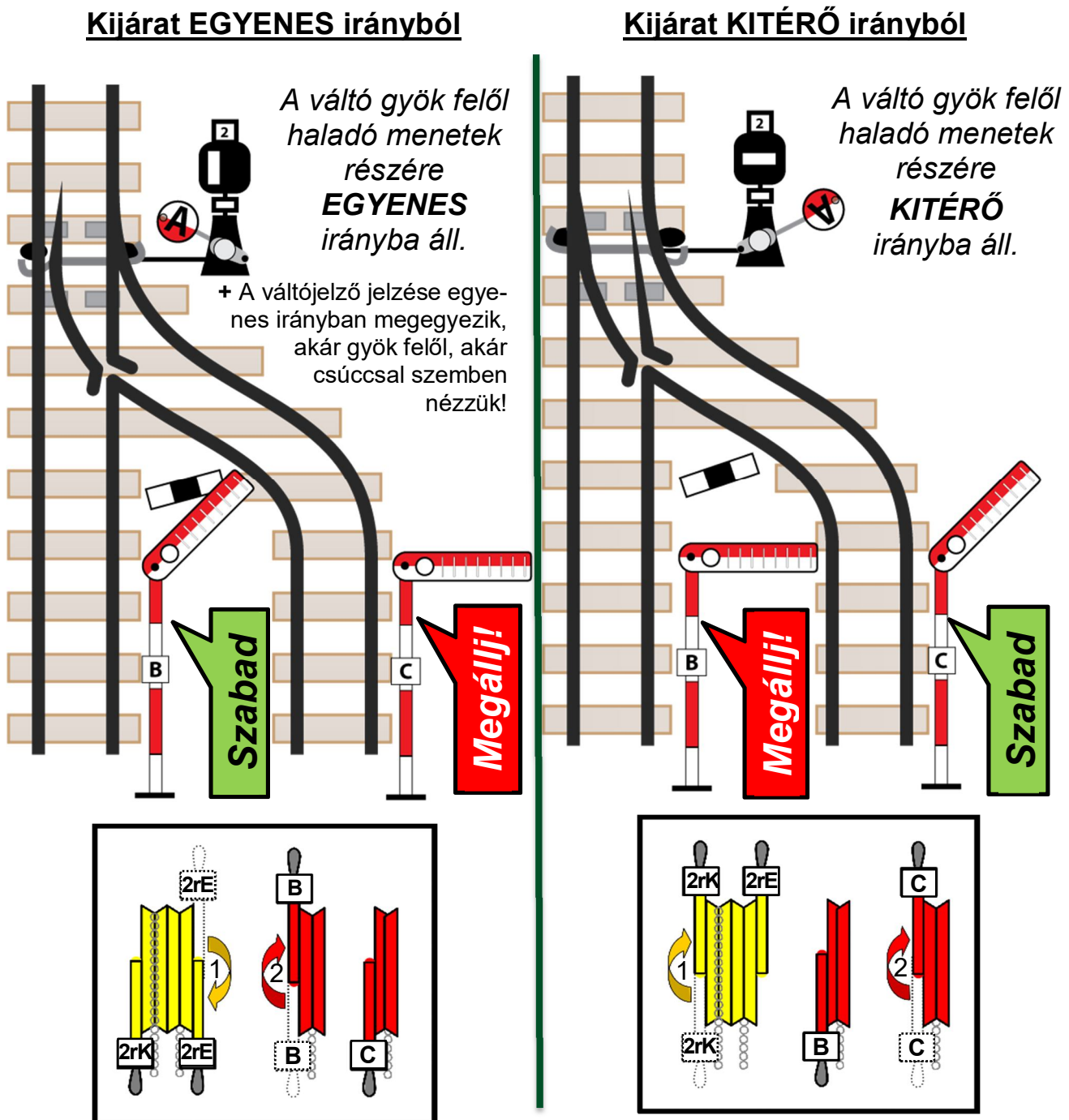
A szabadlátás akkor korlátozott, ha a napszaknak megfelelő jelzések **terepviszonyok** (pl. erdő, hegy, épület stb.) miatt nem láthatók **folyamatosan a szükséges távolságból**.

20. Mi a rajzon látható jelzések pontos értelme?

Alapvető ismeretek
Biztosítóberendezési és Jelzési (F1) ismeretek témakör

21. Mi a rajzon látható jelzések pontos értelme?
22. Milyen helyzetben vannak a kijárat jelzők és a retesz állítóemeltyűi, a rajzon látható esetben?

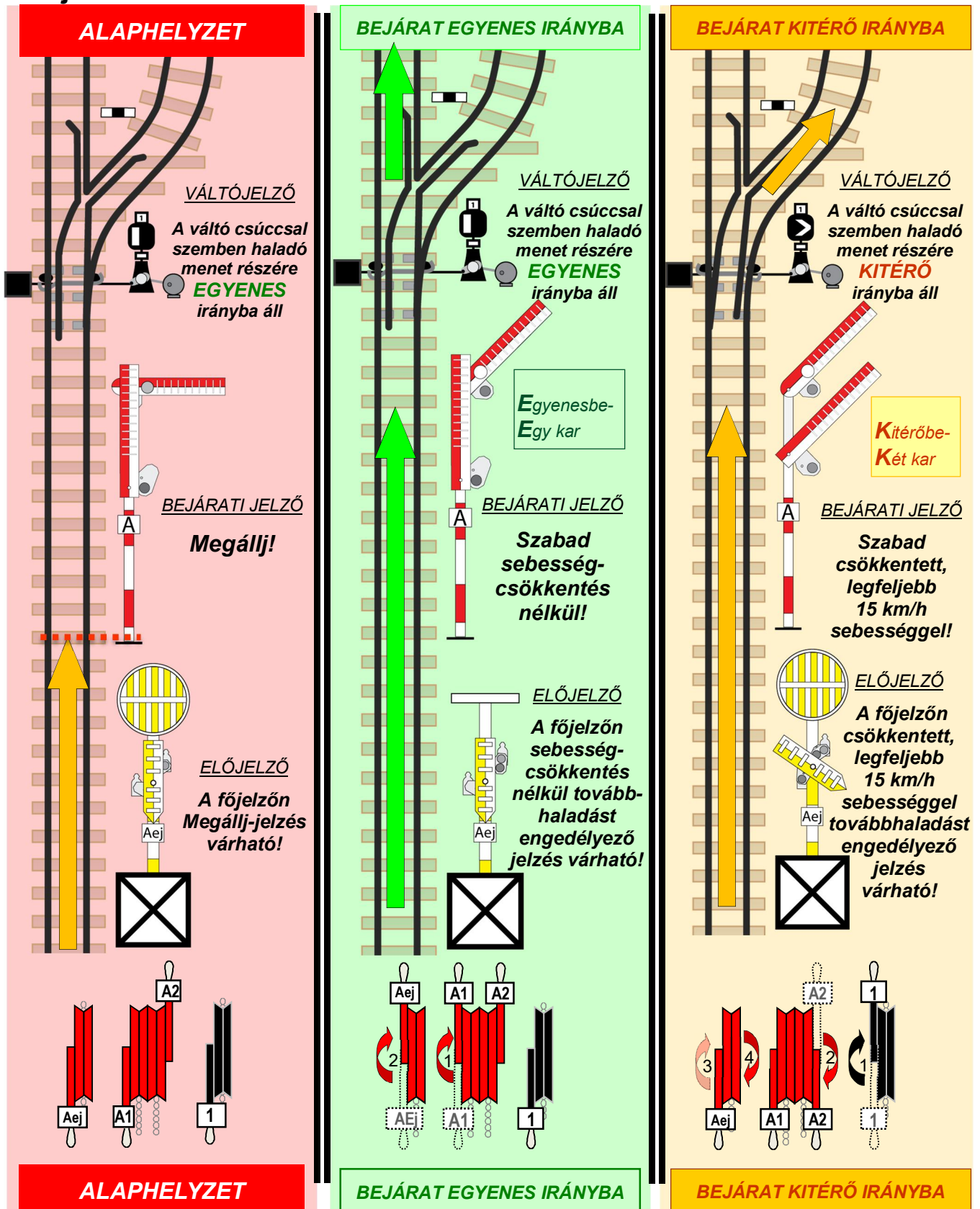

23. A kijárat jelzők utalnak-e a váltók állására és a kihaladás sebességére?

Az alak kijárat jelzők nem jelzik a továbbhaladás sebességét, (nem utalnak a kijárat váltók állására), hanem csak engedélyezik, vagy megtiltják a kihaladást.

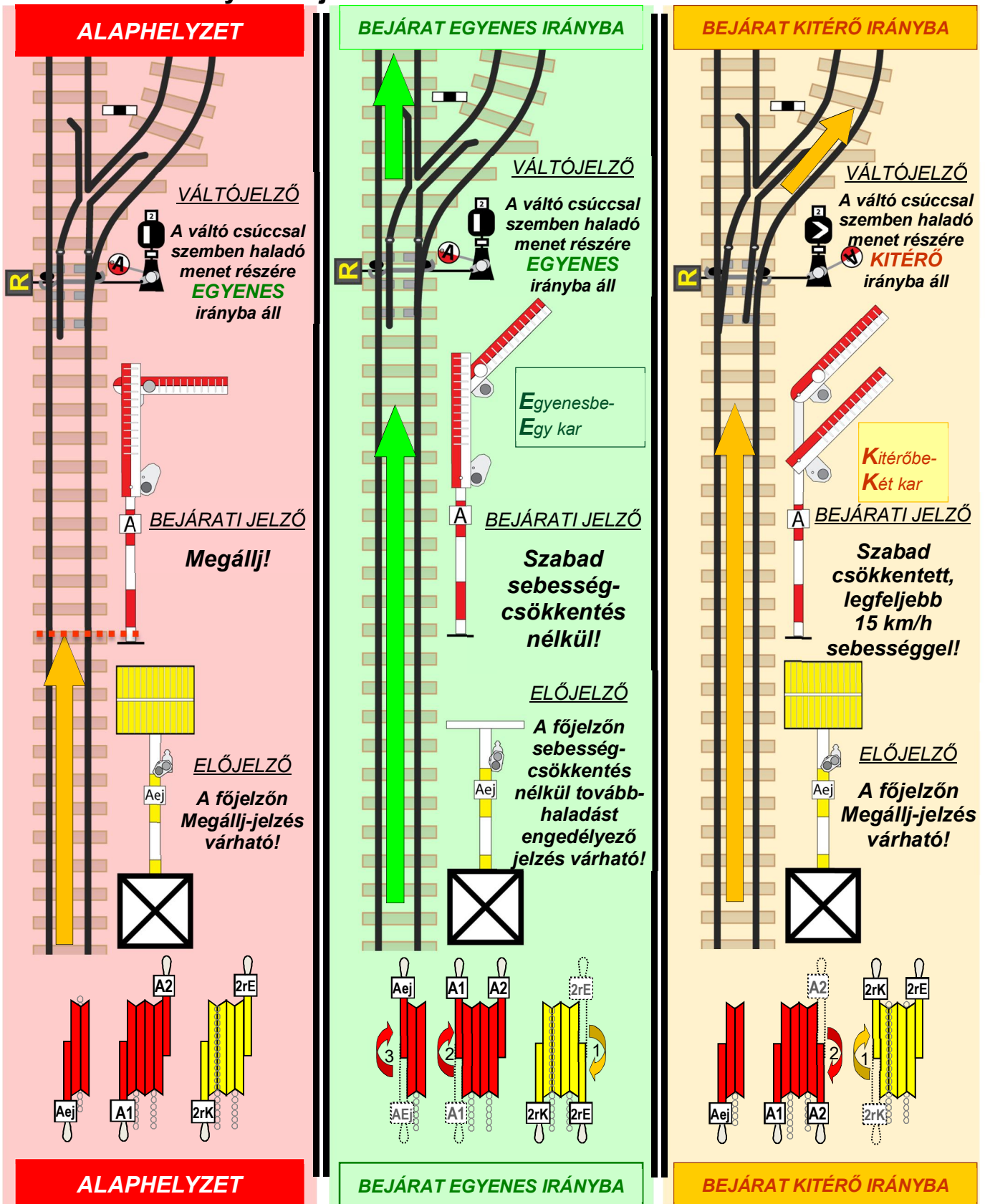
Alapvető ismeretek
Biztosítóberendezési és Jelzési (F1) ismeretek témakör

24. Mi a rajzon látható jelzések pontos értelme?
 25. Milyen helyzetben vannak a bejárati jelző és a váltó állítóemeltyűi a rajzon látható situációban?

26. Mi a rajzon látható jelzések pontos értelme?

27. Milyen helyzetben vannak a bejárati jelző, a kétfogalmú előjelző és a retesz emeltyűi a rajzon látható esetben?

Vontatási telep
1951.

A Gyermevasút környékének turistatérképe

~ 1 km
(a térkép a széleken csak részben méretarányos és szögeltartó!)

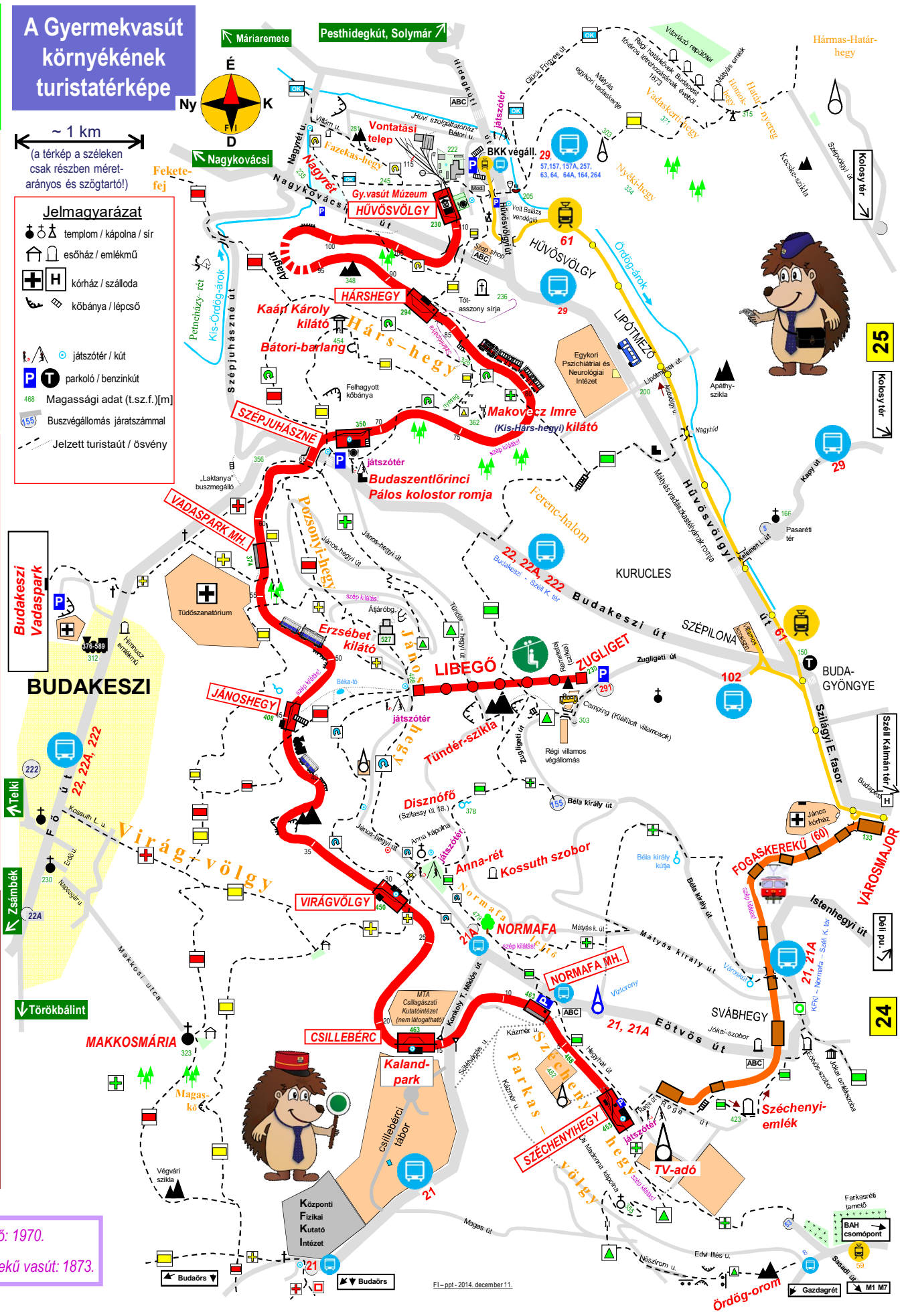
- Jelmagyarázat**
- templom / kápolna / sír
 - esőház / emlékmű
 - kórház / szálloda
 - kőbánya / lépcső
 - játszótér / kút
 - parkoló / benzinkút
 - Magassági adat (t.sz.f.) [m]
 - Buszvégállomás járatszámmal
 - Jelzett turistaút / ösvény

III. szakasz: Szépjuhászne – Hűvösvölgy
1950. augusztus 20.

II. szakasz: Előre (Virágvölgy) - Ságvárliget (Szépjuhászne)
1949. június 24.

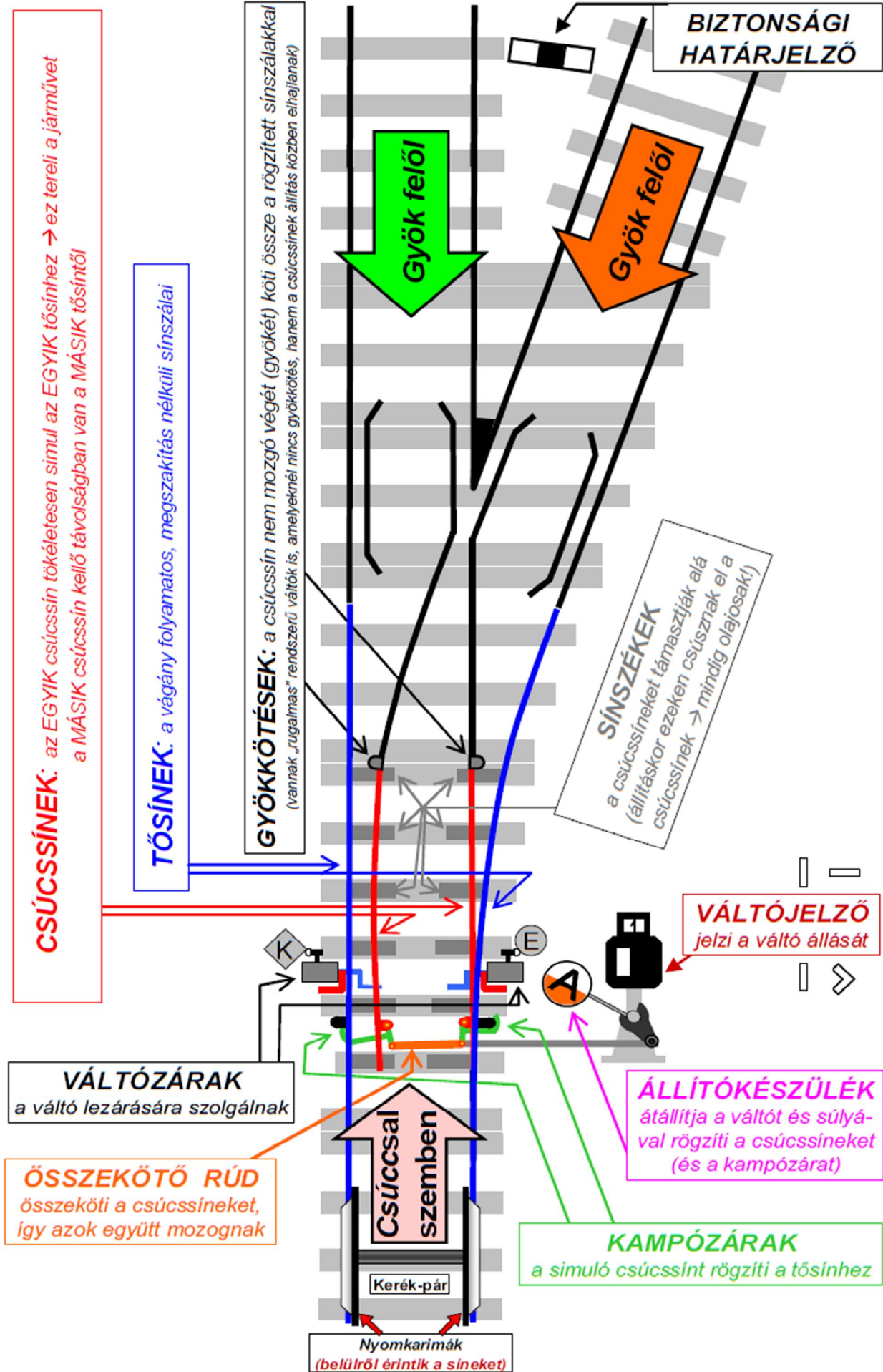
I. szakasz: Széchenyihegy – Előre
1948. április 11 - 1948. július 31.

Libegő: 1970.
Fogaskerekű vasút: 1873.

A térképről a vizgára a piros betűkkel és számokkal írt információkat kell tudni!

28. Mit kell tudni a váltók egyes alkatrészeiről?

29. A vágányútbeállítás elrendelésének szövege

▶ **a, Bejáró vonat esetén:**

„A ___sz. vonat kb. ___ó ___p.-kor bejár a ___vágányra!”

▶ **b, Kijáró vagy áth. vonat esetén, ha ellenvonat NINCS útban:**

„A ___sz. vonat kb. ___ó ___p.-kor kijár (áthalad) a _____vágányról. Ellenvonat útban nincs!”

▶ **c, Kijáró vagy áthaladó vonat esetén, ha ellenvonat VAN útban:**

„A ___sz. vonat behaladása után a _____sz. vonat kb. ___ó ___p.-kor kijár (áthalad) a ___vágányról!”

30. Sorold fel a vágányútbeállítás elrendelése utáni teendőket!

- 1, vágányútellenőrzés (+ szabad-e a vágányút)
- 2, **meggyőződik** a váltók használhatóságáról (+ képes-e terelni járműveket)
- 3, váltóállítás
- 4, váltólezárás
- 5, váltóellenőrzés (a helyes állás ellenőrzése)
- 6, bejelentés
- 7, jelzőállítás
- 8, vonatfogadás és megfigyelés

(és jelzésadás/továbbítás – ha kell)

- + - A váltókezelő a váltó „mögött” / torony előtt,
 - a naplózó a forgalmi iroda előtt / a menesztés helyén fogadja és **megfigyelik:**
 - a jelzéseket a vonat elején és végén,
 - a kocsiajtók csukva vannak-e
 - a járművek mozgását, hangját, a kerekek nem csúsznak-e, stb.
- Probléma esetén Megáll-jelzést, szükség esetén Lassan-jelzést kell adni!

31. Mire használjuk a váltókat? Melyek a használhatóságuk feltételei?

A váltókat arra használjuk, hogy **a haladó járműveket tereljük.**

A váltó akkor használható a haladó járművek terelésére, ha:

- 1, alkatrészei épek, a mozgatható alkatrészek könnyen mozognak
- 2, az EGYIK csúcssín tökéletesen simul az EGYIK tősinhez, a MÁSIK csúcssín kellő távolságban van a MÁSIK tőstől
- 3, a tősinék és a csúcssínek között nincs semmilyen oda nem tartozó anyag (hó, jég, kő, faág, stb)
- 4, az összekötő rúd nem görbült, nem törött
- 5, a kampózár (ha van) tökéletesen záródik
- 6, a váltójelző a váltó állásának megfelelő jelzést ad

32. Hogyan győződünk meg a központból vonóvezetékekkel állított váltók használhatóságáról (Széchenyihegy állomáson)?

Ha állítás közben az állítóemeltyű a másik helyzetbe

• **a szokásos erővel átállítható**, és • **becsappantható**, akkor a váltó használható a haladó járművek terelésére.

+ A becsappantás tehát csak akkor jelent használhatóságot, ha az emeltyű a szokásos erővel volt állítható!

Ha nem kell állítani a vonóvezetékes váltót, a *használhatóságot próbaállítással állapítjuk meg. Az állítóemeltyűt **legalább fél-állásig** ki kell mozdítani. Ha az emeltyű félállásig kimozdítható a szokásos erővel: a váltó használható haladó járművek terelésére.*

Lehetséges problémák:

▶ Az állítóemeltyű túl könnyen mozog → *elszakadt a vonóvezeték*

▶ Az emeltyű túl nehezen mozog, vagy nehezen, illetve egyáltalán nem csappantható be → *oda nem tartozó anyag van a tősin és a csúcssín között*

▶ Az emeltyű kicsappantás után azonnal megakad → *váltófelvágás*

Ilyen esetekben a váltó *nem használható járművek terelésére, azon közlekedni nem szabad, és azonnal jelenteni kell az állomásfőnöknek.*

33. A vágányútbeállítás bejelentésének szövege

„A ___ sz. vonat bejárata (kijárata) szabad a(z) _____ vágányra (-ról)!”

34. Mely esetekben kell a vonatot vészfékkel megállítani?

• **balesetveszély esetén (pl. valaki menet közben leszáll, illetve vonatszakadás, Veszély-jelzés, stb. esetén)**

• **az utas kötekedik vagy rongál** (+ Nem tartja be az utazási feltételeket.)

• **az állomási személyzet a vonat felé Megállj-jelzést ad.**

+ A vészféket indokolatlanul meghúzni nem szabad.

35. Ha a vonat szétszakad, vagy ha a mozdonyvezető Veszély-jelzést (a mozdonykürttel: • • • • •) ad, akkor a vonatkísérők kötelesek:

1. **először a vészféket meghúzni**

2. **majd késedelem nélkül a kézféket is betekerni.**

36. Az utasok tájékoztatása az állomások közeledéséről

„A következő állomás (/megállóhely) Jánoshegy!”

„Hűvösvölgy, végállomás következik! Viszontlátásra!”

Az állomásnév bemondás célja: balesetmegelőzés és tájékoztatás

37. **Ki menesztethet és mi a menesztésre adott felhatalmazás szövege?**
*Vonatot menesztethet: 1. a rendelkező
2. a rendelkező felhatalmazására a naplózó*

Mi a felhatalmazás szövege?

„A _sz. vonat meneszthető a(z) _vágányról!”

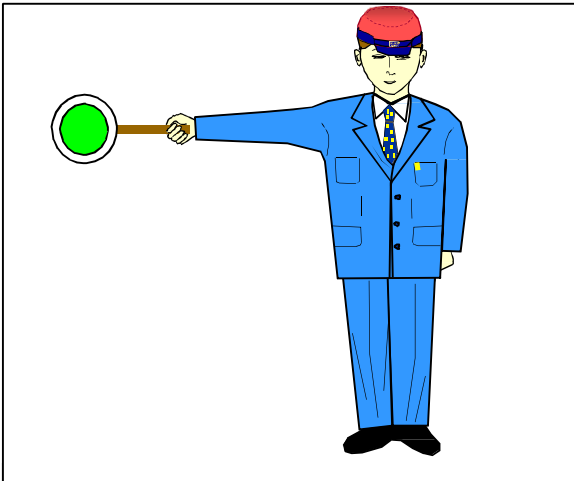
38. **A vonatkísérők mikor adhatnak Indulásra készen-jelzést?**
*- az utasok fel- és leszállása befejeződött;
- a vonat összes ajtaja be van csukva;
+ (kivéve a téli kocsi ajtaja, ahol jelzést adnak)
- a mögöttük lévő pajtás vonatkísérő(k) is Indulásra készen-jelzést ad(nak).*
39. **Milyen jelzést köteles adni a vonatkísérő, ha az indulásnak akadályja van?**
Megállj jelzést köteles adni.

Mikor adhatja a vonatkísérő is a Vonatkísérők a helyükre-jelzést
A Vonatkísérők a helyükre-jelzést (egy hosszú hang a síppal) a vonatkísérők (egymásnak) csak feltétlenül szükséges esetben adhatnak.

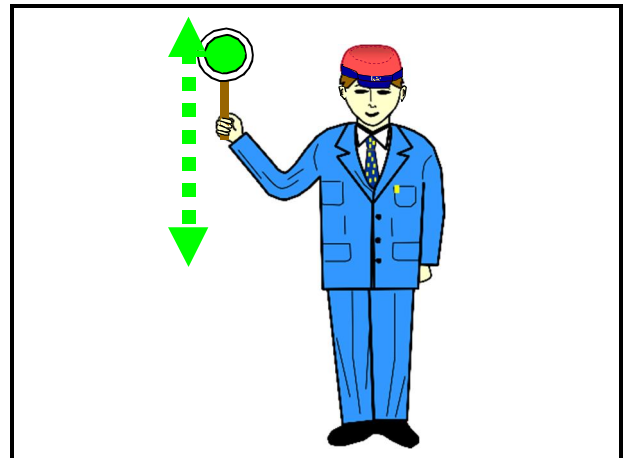
40. **Melyek a Felhívás az indításra-jelzés adásának feltételei?**
*- a kijárat jelző és a kijárat váltó megfelelő állásban van;
- a vonat összes ajtaja be van csukva;
- az összes vonatkísérő Indulásra készen-jelzést ad – a felnőtt vonatkísérő is, nappal a zöld szegélyes, fehér színű, kör alakú tárcsával.*

41. **Hogyan kell áthaladó vonatot menesztetni?**
- A menesztést végző a vágány mellett áll, úrszelvényen kívül, biztonságos távolságban.
 - Meggyőződik a kijárat váltó és a kijárat jelző megfelelő állásáról, majd a vonat felé **Felhívás az indításra-jelzést** ad.
 - A jelzés adását akkor kezdi, amikor az első jármű a bejárat váltóra ráhalad,
 - és folyamatosan adja, amíg az első jármű előtte elhalad.
- + A Gyermekvasúton minden induló és áthaladó vonatot, minden állomáson, és minden esetben menesztetni kell.

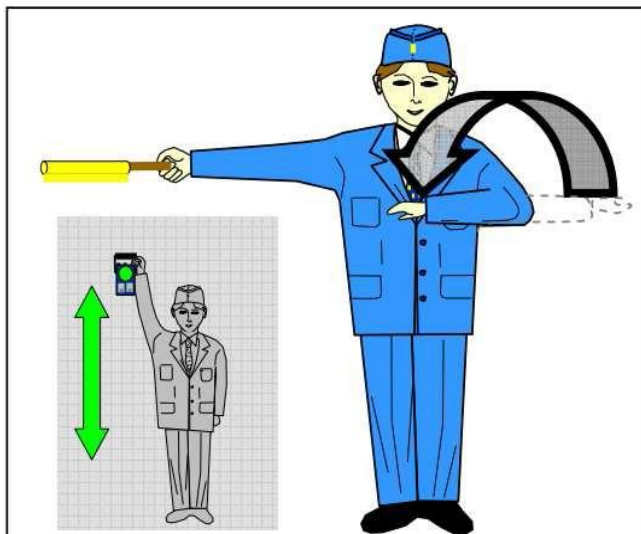
42. Írd a rajzokon látható kézi jelzések alá a nevüket!
Mit kell tudni az alábbi jelzések adásáról?

Felhívás (-)

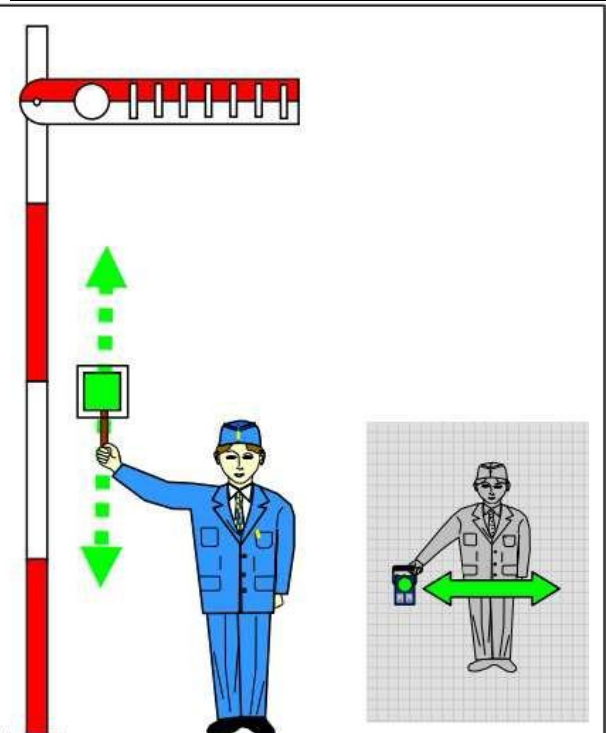

Felhívás az indításra!

Sötétben zöld fényű lámpa függőleges irányú mozgatása.

Felhívás az áthaladásra!

Sötétben zöld fényű lámpa vízszintes irányú mozgatása.

Szabad az elhaladás!

Menesztés során testünkkel a menesztett vonat felé kell fordulni. Sötétben ezeket a jelzéseket zöld fényt adó lámpával adjuk. A Felhívás-jelzés kiegészíthető a Vonatkísérők a helyükre-jelzéssel

R43. A rendelkező teendői általában, induló vonat esetén.

1. engedélyt kér a szomszéd áll. rendelkezőjétől a vonat indítására
2. a felnőtt dolgozók a tolatást beszüntetik
3. meggyőződik a vágányút szabad voltáról
4. elrendeli a kijáratí vágányút beállítását
5. részt vesz a váltóellenőrzésben és tudomásul veszi a bejelentést
6. állítja a kijáratí jelzőt
7. felhatalmazza a naplózót a menesztésre
8. a vonat teljes kihaladása után a kij. jelzőt visszaállítja, a vg.-utat feloldja
9. indulási időközlést ad a szomszéd állomás rendelkezőjének

+ A felsorolása általános jellegű, a sorrend a forgalmi helyzet szerint változhat!

R44. A rendelkező teendői általában, érkező vonat esetén.

1. engedélyt ad a szomszéd áll. rendelkezőjének a vonat indításához
2. a felnőtt dolgozók a tolatást beszüntetik
3. meggyőződik a vágányút szabad voltáról
4. elrendeli a bejáratí vágányút beállítását
5. *tudomásul veszi a szomszéd áll. rendelkezőjétől az indulási időközlését
6. részt vesz a váltóellenőrzésben és tudomásul veszi a bejelentést
7. állítja a bejáratí jelzőt
8. utasítja a naplózót a vonat fogadására
9. a vonat teljes behaladása után a bej. jelzőt visszaállítja, a vágányutat feloldja
10. visszajelentést ad a szomszéd állomás rendelkezőjének

+ *Megjegyzés: az 5. pont (tudomásul veszi az indulási időközlést) az 1.-8. teendő között bárhol helyes, a többi teendő változatlan sorrendben).

R45. Mikor kell a bejáratí vágányút beállítását elrendelni?

Olyan időben, hogy az érkező vonatot **lehetőleg ne állítsuk meg a bejáratí jelző előtt**. Rövidebb (10 percnél rövidebb) menetidő esetén nem szabad megvárni az **indulási időközlést**, tehát a vágányút beállítását **lehetőleg az engedélyadást követően azonnal meg kell kezdeni**.

R46. Mit jelent az állomástávolságú követési rend? Mikor kérhető engedély legkorábban az azonos irányú követő vonatnak?

Állomástávolságú követési rendben **két szomszédos* állomás között egy időben csak egy vonat lehet útbán**. A követő vonat részére engedély **csak az elől haladó vonatról kapott visszajelentés után kérhető!**

+ * Azokat az állomásokat, amelyeken a szolgálat szünetel, az állomástávolságú közlekedés szempontjából (is) nyílt vonalnak tekintjük.

☀ Az alábbi szövegeket a **gyakorlás és a vizsga során példaadatokkal** írjátok!

R47. Engedélykérés-adás, ha az indítandó vonat előtt azonos irányú vonat közlekedett:

„Mehet-e kb. ___ó ___p.-kor a ___sz. vonat _____állomásra? Név”

„Vonatot nem indítok. A ___sz. vonat _____állomásra jöhet! Név”

R48. Engedélykérés-adás, ha az indítandó vonat előtt ellenkező irányú vonat VAN útban:

„Ha itt a ___sz. utolsó vonat, mehet-e kb. ___ó ___p.-kor a ___sz. vonat _____állomásra? Név”

„Vonatot nem indítok. Ha ott a ___sz. vonat, a ___sz. vonat _____állomásra jöhet! Név”

R49. Engedélykérés-adás, ha az indítandó vonat előtt ellenkező irányú vonat VOLT útban:

„Utolsó vonat a ___sz. vonat. Mehet-e kb. ___ó ___p.-kor a ___sz. vonat _____állomásra? Név”

„Vonatot nem indítok. Ha ott a ___sz. vonat, a ___sz. vonat _____állomásra jöhet! Név”

+ Az engedélyadás szövege egyezik, akár VAN, akár VOLT ellenkező irányú vonat!

R50. Engedélymegtagadás szövege

„A ___sz. vonatot _____(ok) _____miatt nem fogadom!
Engedélyt kb. _____perc múlva adok. Név”

R51. Indulási időközlés és az arra adandó válasz szövege

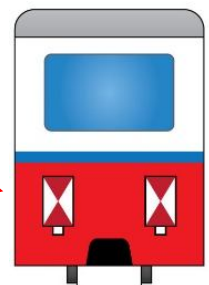
„A ___sz. vonat ___ó ___p-kor elment _____állomásra! Név”

„A ___sz. vonat indulási időközlését _____állomásról vettem! Név”

R52. A visszajelentés feltételei

- a vonat megérkezett és a Biztonsági határjelzőn belül ért;
- legalább egy zárjelző tárcsa a vonat végén van;
- a bejárati jelző vissza lett állítva Megállj-állásba.

+ (Széchenyihegyen a jelzőblokk a vonat után vissza lett zárva.)

R53. Visszajelentés és az arra adandó válasz szövege

„A ___sz. vonat megérkezett _____állomásra! Név”

„A ___sz. vonat visszajelentését _____állomásról vettem! Név”

54. Milyen jegy váltására jogosult az utas életkora alapján?

Menetjegy váltása nélkül	6 éven aluliak
Gyermekjegy	6 és 14 év közötti gyermekek
Teljesárú jegy	14 évesnél idősebbek

55. Mit kell tudni a kerékpárok és kutyák fuvarozásáról?

Ilyen esetekben „Kerékpár és élőállat jegy”-et adunk ki.

- Kerékpárszállítás csak a felőtt vonatkísérő engedélyével történhet.
- Kutyafuvarozás esetén szájkosár és póráz alkalmazása kötelező!

56. Milyen menetjeggyel szabad utazni a menetrend szerint közlekedő gőzvontatású nosztalgia vonatokon?

A gőzvontatású nosztalgia vonaton történő utazáshoz

1. bármilyen érvényes menetjegy (egyútra szóló, menettérti, Családi napijegy)
2. VALAMINT nosztalgia pótejegy felmutatása szükséges.

Nosztalgia pótejegy csak akkor adható ki, ha az utas ugyanakkor menetjegyet is vált vagy az érvényes menetjegyet felmutatja.

57. Mit kell tudni a gyermekcsoportok elszámolásáról?

A gyermekcsoportokat a felőtt dolgozó számolja el.

A vonaton a jegyvizsgálat során a csoport tényleges létszámát a jegyen elszámolt létszámmal egyeztetni kell.

✦ A 6-14 éves iskolás gyermekek a Gyermekjegy árát fizetik, óvodás csoportok 90%-os kedvezményű jeggyel utaznak. A kísérők a gyermekek életkorától és a csoport létszámától függő kedvezményt kapnak, melyet csak felőtt dolgozó számolhat el.

58. Mit kell tudni a menettérti jegyek kiadásáról?

- Menettérti útra gyermekvasutas csak végállomási pénztárban adhat ki jegyet (vonaljegy és szakaszjegyet egyaránt).
 - Menettérti útra menettérti jegyet vagy két darab egy útra szóló menetjegyet lehet kiadni.
 - A két darab egy útra szóló menetjegy formájában kiadott menettérti jegyeknél a visszaútra kiadott jegyre „VISSZA” feliratú bélyegzőt kell alkalmazni (ezt kézzel írni tilos!).
- ✦ A felőtt dolgozók bármely viszonylatra kiadhatnak menettérti jegyet.
- ✦ 15 óra után Széchenyihegyen menettérti útra szóló jegy nem adható ki.

59. Töltsd ki megfelelően a táblázatot!

	Családi napjegy	Tiszteletjegy	Engedély	Igazolvány
Érvényességi idő	A jeggyel az érvényesség napján az utazás korlátlan számban megszakiítható			
Az utasok száma legfeljebb	2 felnőtt és 3 gyerek, vagy 1 felnőtt és 4 gyerek	A rajta feltüntetett számú személy	1 fő	A rajta feltüntetett számú személy
Indulás előtti teendők	Nyomtatott nagybetűkkel rá kell írni egy felnőtt utas nevét	Nyomtatott nagybetűkkel rá kell írni egy felnőtt utas nevét és le kell pecsételni az állomásnév- és keletbélyegzővel	Az állomásfőnök adja ki indokolt esetben (pénztárgéppel nyomtatja)	-
Ki használja?	A jegy csak akkor érvényes, ha a rajta feltüntetett felnőtt is utazik.		-	<ul style="list-style-type: none"> - pajtásoké sárga (fényképes) - ifiké kék (fényképes) - felnőtt dolgozóké zöld (fényképes) - vendégeké: piros
Nosztalgia pójtjegy	Minden vele utazó személynek szükséges	Nem szükséges		

60. Milyen szabályokat kell betartani a menetjegyek kiadásakor?

1. Először közölni kell az utassal **a menetdíjat**.
2. Az átvett pénzt figyelmesen kell **megvizsgálni és megszámolni**.
3. Ezután kell **a jegyeket előkészíteni** (kinyomtatni, letépni, bélyegezni).
4. A pénztáros a visszaadás előtt jelteni köteles az állomásfőnöknek, ha az utas **tízezressel vagy húszezressel** fizet.
5. **A jegyeket és a visszajáró pénzt egyszerre kell az utasnak kiadni.**
6. Az átvett pénzt az asztról eltenni csak az utas **távozása után** szabad!

61. Mikor érvényes általában a menetjegy?

- **ha még nem utaztak vele;**
 - + (kivéve: menettérti jegy visszaútban, Családi napijegy)
- **a jegyen megjelölt érvényességi napon utaznak vele;**
 - + (előfordulhat a váltás napjától eltérő érvényesség is)
- **az utas azon az állomáson szállt fel, ahol a menetjegyet váltotta, vagy azon a vonaton használja, amelyiken váltotta;**
 - + (kivéve: menettérti jegy visszaútban, Családi napijegy)
- **a megfelelő vonalrészén utaznak vele (pl. szakaszjegyeknél);**
- **ha az utas jogosult a jegy használatára.**
 - + (pl. életkorának megfelelő jeggyel utazik; betartja az utazási feltételeket; annyian utaznak a jeggyel, ahány főre kiadták.)

62. Hogyan kezeljük jegyvizsgálatkor a különböző formátumú jegyeket?

A menetjegyeket általában **lyukasztással** kezeljük, odafigyelve arra, hogy **ne sérüljön** ► **a jegy sorszáma** és ► **az érvényesség napja**.

► A menettérti jegyeket **ODA útban a jegy tetején, VISSZA útban a jegy alsó részén kell lyukasztani**.

► DE a képes bárcajegyeket **a dátumnak megfelelően kell a szegélyen lyukasztani**.

+ Ha nincs nálad jegyvizsgáló kulcs vagy útközben meghibásodott, a menetjegyeket a dátum és a vonatszám ráírásával is kezelheted. A jegyet aláírni ekkor sem kell.

63. A Gyermeekvasút legfontosabb jellemzőinek értékeit írd a táblázatba!

JELLEMZŐ	ÉRTÉK	JELLEMZŐ	ÉRTÉK
Nyomtávolság	760 mm	Általános fékúttávolság	400 m
Pályasebesség	20 km/h	Alagút hossza	198 m
Teljes menetidő	40-50 p.	Szintkülönbség a végállomások között	235 m*
Teljes vonalhossz	11,2 km		

+ * 235 m kb. olyan magas, mint 8 db tizemeletes ház egymásra téve

64. Milyen szabályok érvényesek a kereskedelmi szolgálatok során keletkezett fölös bevétel kezelésére?

- ▷ Fölös (+ „borravalót”) **elfogadni nem** szabad, keletkezését kerülni kell.
- ▷ Az utas részére a visszajáró pénzt **határozottan** át kell adni (az udvariasság határáig).
- ▷ Ha az utas a visszajáró pénzt többszöri kísérletre **sem fogadja el**, azt az állomásfőnöknek (vonatkísérőknél Hűvösvölgyben) minél hamarabb jelenteni kell.
- ▷ A **nem jelentett** fölös számítási hibának minősül és az értékelésnél a százalékot rontja.
- ▷ Leszámoláskor a szolgálat során keletkezett valamennyi bevételt (az esetleges fölös is) **be kell szolgáltatni**.
- ▷ A bevétel egy részének **szándékos elrejtése** csalásnak minősül.

Összefoglalva tehát, teendők fölös esetén: **jelenteni és beszolgáltatni**.

✦ A MÁV Zrt. a Gyermeekvasút működésére sok pénzt áldoz. Fizeti a gyermekvasutasok étkezéséhez, egyenruhájához, táborozásához, kirándulásaihoz, egyéb programjaihoz stb. szükséges pénz jelentős részét. Ezért kérjük, hogy legjobb tudásod szerint és BECSÜLETTEL végezd a szolgálatot.

65. Az építési szakaszok kezdő és végállomását, valamint az építés jellemző időpontjait írd a téglalapokba!

SZAKASZ	ÁLLOMÁSTÓL ÁLLOMÁSIG	ÉPÍTÉS KEZDETE	ÉPÍTÉS VÉGE
I.	Széchenyihegy - Előre (Virágvölgy)	1948. április 11.	1948. július 31.
II.	Előre - Ságváriliget (Szépjuhászné)	----	1949. június 24.
III.	Ságváriliget - Hűvösvölgy	----	1950. augusztus 20.

66. Írd le a térképen megjelölt nevezetességek és közlekedési kapcsolatok megnevezését!

☀ A térképet a 24-25. középső dupla-oldalon találjátok.

A vizsgán csak a piros karakterekkel írt információkat kérdezzük.

A nevezetességekhez vezető utak szöveges leírása a 37. oldalon található!

Nevezetességek és a város megközelítése a Gyermekvasút állomásairól

(Az itt leírtakat a vizsgán nem kérdezzük. Az utasok útbaigazításához és a térkép értelmezéséhez azonban segítséget nyújthat.

A BKK-járatok számozása az újabb Segédlet kiadása előtt is változhat.)

HÜVÖSVÖLGY ☼ Széll K. tér: 61-es villamos

☼ **Szentlélek tér (Árpád híd):** 29-es busz

↳ **Nagyrét:** Országos KÉK sávon, a vasút hídja alatt felfelé indulva; (15 p)

↳ **Fazekas-hegy:** végig a SÁRGA körsétaút jelzésen a vasút hídja alatt felfelé indul, és a távvezeték alatt jobbra; (15 p)

↓ **Szépjuhászné:** SÁRGA sávon az állomás alatt, szintben indulva, majd ZÖLD körsétaút (50 p)

HÁRSHEGY

↓ **Kaán Károly kilátó, Bátor-barlang:** végig a SÁRGA sávon az állomás alatt, a villamos pálya felett felfelé indulva (40 p)

↓ **Makovecz kilátó:** SÁRGA sávon az állomás alatt, felfelé indulva, majd SÁRGA háromszög (15 p)

SZÉPJUHÁSZNÉ ☼ Széll K. tér: 22, 22A, 222-es busz

↳ **Erzsébet kilátó:** PIROS sávon a Budakeszi úton átmelve (45 p)

↑ **Kaán Károly kilátó, Bátor-barlang, Makovecz kilátó:** SÁRGA sávon a 2-es váltótól az átjárón át felfelé indulva (30 - 35 - 50 p)

⇒ **Hüvösvölgy:** ZÖLD körsétaúton az állomás alatt, szintben indulva, majd tovább a SÁRGA sávon egyenesen (50 p)

VADASPARK MH.

↳ **Budakeszi Vadaspark:** SÁRGA+ -on enyhén lefelé (40 p)

JÁNOSHEGY

⇒ ☼ **Libegő felső állomás, Erzsébet kilátó:** PIROS sávon fel a lépcsőn. (20-30 p)

⇒ ☼ **Nyugati pu., Széll K. tér:** a Libegővel le, az alsó vég-állomásától (Zugliget) a 102-es busszal Budagyöngyén átszállás a 61-es vill.-ra a Széll K. tér felé

Szépjuhászné: VAGY ⇒ a PIROS sávon fel a Libegőig, onnan SÁRGA+ -on, majd a SÁRGA sávon jobbra (45 p) VAGY ↳ az átjárótól jelzetlen szekérúton le, majd a SÁRGA sávon jobbra (35 p)

↓ **Makkosmária:** az átjárótól a PIROS sávon le (30 p)

VIRÁGVÖLGY

↓ **Makkosmária:** az átjárótól SÁRGA+ -on lefelé, majd egyenesen a ZÖLD+ -ra és azon végig (25 p)

⇒ **Anna-rét:** az áll. mögött fel (SÁRGA+), át a betonúton (5 p)

⇒ ☼ **Normafa, Széll K. tér:** az állomás mögött fel, majd jobbra a KÉK körsétaúton, a Normafától 21 v. 21A busz (15p)

⇒ **Libegő felső állomás, Erzsébet kilátó:** az állomás mögött fel, majd balra a KÉK körsétaúton, majd PIROS sáv (20-30 p)

⇒ ☼ **Kossuth szobor, Disznófő, Tündér-szikla, Zugliget:** az áll. mögött fel (SÁRGA+), át a betonúton, majd jobbra le a KÉK körsétaúton, majd balra le a ZÖLD sávon végig (15-20-40-50 p)

SZÉCHENYIHEGY ☼ Fogaskerekű (60): áll. mögötti úton (5 p)

⇒ **Széchenyi kilátó:** ZÖLD sávon a Fogas felé indulva (10 p)

67. Olvasd le az alább kérdezett (példa) adatokat az alábbi (mellékelt) menetrendábráról, majd írd az adatokat a kérdések után (ha a kérdezett adat nem szerepel, a választ húzd ki!)

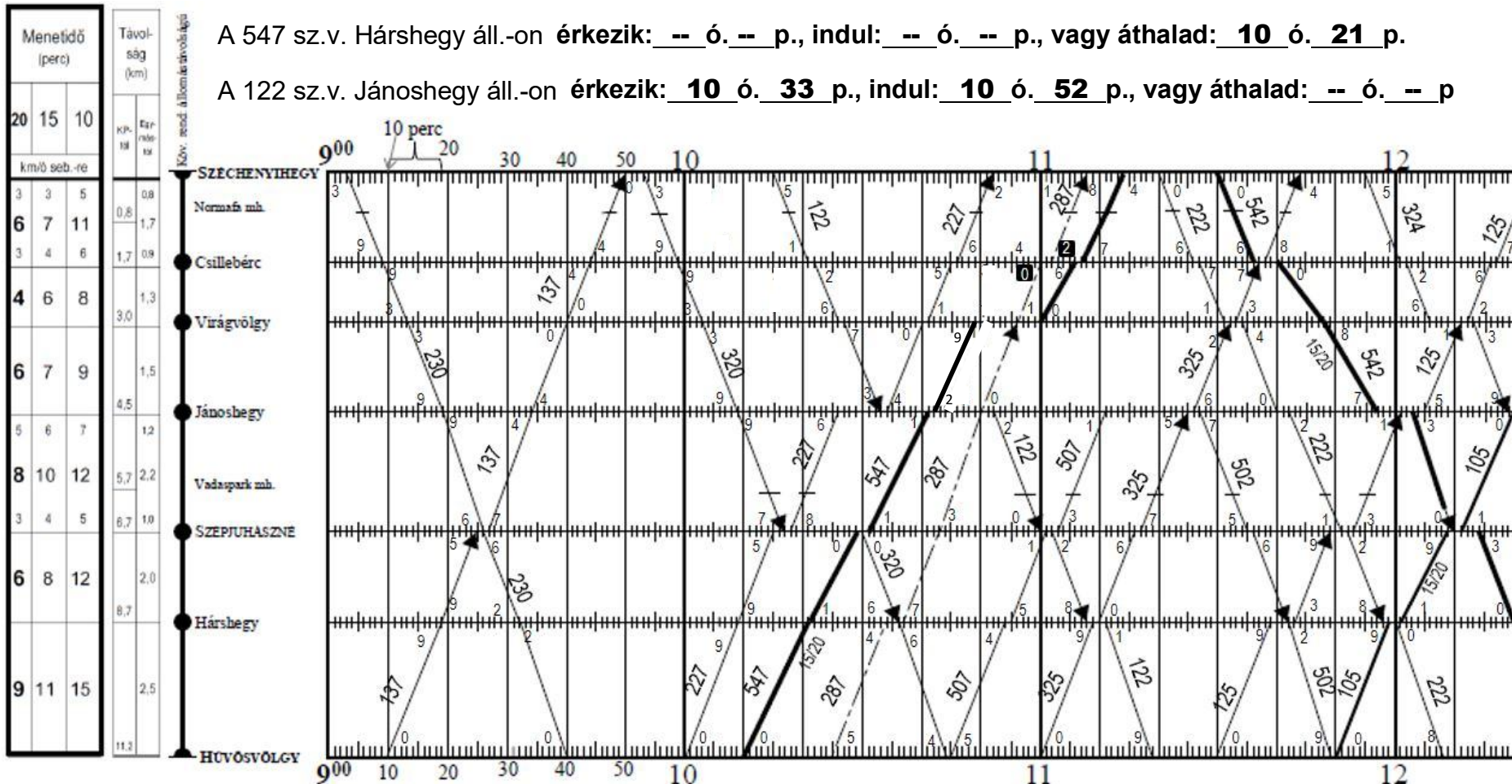
Hány percenként vannak meghúzva a függőleges vonalak? 10 percenként

A 137 sz.v. Szépjuhászné áll.-on érkezik: 9 ó. 25 p., indul: 9 ó. 27 p., vagy áthalad: -- ó. -- p.

A 137 sz.v. Csillebérc állomáson érkezik: 9 ó. 44 p., indul: 9 ó. 44 p., vagy áthalad: -- ó. -- p.

A 547 sz.v. Hárshegy áll.-on érkezik: -- ó. -- p., indul: -- ó. -- p., vagy áthalad: 10 ó. 21 p.

A 122 sz.v. Jánoshegy áll.-on érkezik: 10 ó. 33 p., indul: 10 ó. 52 p., vagy áthalad: -- ó. -- p.

+ Magyarázatok a menetrendábra megértéséhez

(A vizsgán csak a menetrendábra adatainak leolvasására adunk feladatokat.

Az alábbi elméleti tudnivalókat a vizsgán nem kérdezzük.)

A menetrendábra a menetrend rajzolt alakja. A szolgálat ellátása során hasznos segítséget nyújthat annak, aki biztosan tudja olvasni. Minden menetrendi adatot tartalmaz, ezen kívül szemlélteti is a vonatok közlekedését, könnyen megállapítható belőle pl. a vonattalálkozások helye.

1. A függőleges vonalak az idő múlását jelképezik (**10 percenként vannak meghúzva**), az óránál és a félóránál vastagabb vonallal.

2. A vízszintes vonalak az állomásokat jelképezik.

3. A vonatokat ferde vonalak jelzik (hiszen ahogy haladnak egyik állomásról a másikra, közben az idő is telik). A vonalakra fel van tüntetve a vonat száma (általában a vonal „felett” van felírva).

4. Az állomási érkezési illetve indulási idők percadata (csak az utolsó számjegy) fel van tüntetve ott, ahol a vonat vonala az állomás vonalával érintkezik – általában a hegyesszögbe írjuk.

- a fenti ábrában látszik, hogy a **137 sz. v. Szépjuhászné állomásra 9:25-kor érkezik és 9:27-kor indul** tovább;
- szintén látható, hogy **ugyanaz a vonat pl. Csillebérc állomásra 9:44-kor érkezik és ugyancsak 9:44-kor indul** is tovább;
- az **áthaladó vonatoknál** az állomás vonalánál **csak indulási adat** szerepel

(pl. a **547 sz. v. Hárshegyen 10:21-kor áthalad**, mert érkezési adat nem szerepel)

5. A vonat vonala a megállóhely magasságában át van húzva, ha ott menetrend szerint megáll.

HASZNOS MONDATOK IDEGEN NYELVEKEN

Ebben a részben olyan rendszeresen használt mondatokat fordítottunk le idegen nyelvekre (sorrendben: angolra, németre, franciára, oroszra), amelyekre gyakran szükség lehet a külföldi utasok tájékoztatásakor.

Ha azon az idegen nyelven tanulsz, amelyen az utas beszél, akkor az általunk lefordított kész mondat segíthet megtalálni a megfelelő kifejezéseket, vagy akár elegendő a megadott mondatot felolvasni. Ha az utas nyelvén te ugyan nem beszélsz, akkor is rá lehet mutatni a lefordított mondatra, kiegészítve (pl. külön papírra leírva, számológépbe beütve) a szükséges számokkal és állomásnevekkel.

1	A Libegőhöz és a kilátóhoz Jánoshegy állomáson kell leszállni, és felsétálni a lépcsőn.
 English	To go to the lift chair, you have to get off at Jánoshegy Station and have to walk upstairs.
 deutsch	Zum Sessellift und Aussichtsturm muss man bei der Station Jánoshegy aussteigen und die Treppe hinaufgehen.
 français	Pour le télésiège et le belvédère, il faut descendre à la station Jánoshegy et y monter l'escalier.
 по русски	На канатную дорогу и смотровую башню выйдите на станции "Янош хедь" и поднимитесь вверх по лестнице.

2	Széchenyihegyről a fogaskerekűvel (60-as villamossal) tud lemenni a városba.
 English	From Széchenyihegy station you can go to the city by cog railway (tram 60).
 deutsch	Von Széchenyihegy können Sie mit der Zahnradbahn (Straßenbahn Nr. 60) in die Stadt fahren.
 français	A la station Széchenyihegy, il faut prendre le chemin de fer à la crémaillère (le tram numéro 60) pour aller à la ville.
 по русски	С остановки "Сеченихедь" по зубчатой железной дороге (60-ый трамвай) сможете спуститься в город.

3 Húvösvölgyből a 61-es villamossal mehet a városba.

English

From Húvösvölgy station
you can go to the city by tram 61.

deutsch

Von Húvösvölgy können Sie mit
der Straßenbahn Nr. 61 in die Stadt fahren.

français

A la station Húvösvölgy, il faut prendre
le tram numéro 61 pour aller à la ville.

по русски

Из "Хювёш вёльдъ"
на 61-ом трамвае доедете до города.

4 A felnőtt/gyerek jegy a teljes vonalra ... Ft (-ba kerül).

English

The adult/child Line ticket is ... Ft.

deutsch

Die Erwachsenenkarte / Kinderkarte
für die ganze Strecke kostet ... Ft.

français

Le billet d'adulte / d'enfant
coûte ... HUF pour toute la ligne.

по русски

Взрослый/детский билет
на полное расстояние ... Ft (в форинтах)

5 Hány felnőtt / gyerek van?

English

How many adults / children are there?

deutsch

Wie viele Erwachsene / Kinder gibt es?

français

Il y a combien d'adulte / d'enfant?

по русски

Какое количество взрослых/детей?

6 Hová utazik?

English

Where would you like to travel?

deutsch

Wohin fahren Sie?

français

Où voyagez-vous?

по русски

Куда едете?

7 Ha nem a teljes vonalon utazik, szakaszjegyet válthat.

English

If you do not travel on the full line,
you can buy a Section ticket.

deutsch

Wenn sie nicht auf der ganzen Strecke fahren,
können Sie Teilstreckenkarte kaufen.

français

Si vous ne voyagez pas toute la ligne,
vous pouvez prendre un billet de section.

по русски

Если едете не до конечной станции, просите
промежуточный билет.

8 A szakaszjegy ára felnőtteknek / gyerekeknek ... Ft.

English

The Section ticket for a child/an adult is ...Ft.

deutsch

Die Teilstreckenkarte für Erwachsenen /
Kinder kostet ... Ft.

français

Le billet de section coûte ... HUF
pour les adultes / les enfants.

по русски

Стоимость промежуточного билета
взрослым/детям форинтов

9 Oda-vissza utazik, vagy csak oda?

English

One-way or return?

deutsch

Fahren Sie hin und zurück oder nur hin?

français

Aller ou aller et retour?

по русски

В один конец едете или туда и обратно?

10 A 6 évesnél fiatalabb gyerekeknek nem kell jegyet váltani.

English

A child under 6 doesn't need a ticket.

deutsch

Für Kinder unter 6 Jahren brauchen Sie keine Fahrkarte.

français

Il ne faut pas prendre de billet pour les enfants
plus jeunes que 6 ans.

по русски

Детям до 6-ти лет проезд бесплатный.

11 Gyermekjegyet a 6 és 14 éves kor közötti gyerekeknek adunk.

English

A child ticket is for children between 6 and 14 years.

deutsch

Kinderfahrkarte ist für Kinder zwischen
6 und 14 Jahren gültig.

français

On peut donner le billet d'enfant
pour les enfants ayant 6 à 14 ans.

по русски

Детский билет дается детям от 6-ти до 14-ти лет.

12 A 14 évesnél idősebb személy teljesárú jeggyel utazhat.

English

A person who is older than 14 has to have an adult ticket.

deutsch

Kinder über 14 Jahren dürfen nur
mit Erwachsenenkarte fahren.

français

Les personnes plus âgées que 14 ans,
elles doivent prendre le billet d'adulte.

по русски

Пассажир старше 14-ти лет обязан приобрести билет
за полную стоимость.

13 A jegy ... Ft-ba kerül.

English

The ticket will be ... Ft.

deutsch

Die Karte kostet ... Ft.

français

Le billet coûte ...HUF.

по русски

Билет стоит ... форинтов.

14 Ezzel a jeggyel a végállomásig utazhat.

English

With this ticket you can travel until the railhead.

deutsch

Mit dieser Karte können Sie bis zur Endstation fahren.

français

Vous pouvez aller jusqu'au terminus avec ce billet.

по русски

С этим билетом можете доехать до конечной станции.

15 Ez egy nosztalgiavonat, az utazáshoz nosztalgia-pótjegyet kell váltani a menetjegy mellé.	
 English	This is a nostalgia train, it is necessary to buy a ticket and a nostalgia supplement.
 deutsch	Das ist ein Nostalgiezug. Zur Fahrt müssen sie Nostalgie-Ersatzkarte lösen.
 français	C'est un train de nostalgie. Il faut prendre un supplément de nostalgie en plus de billet.
 по русски	Это ностальгия-поезд, для проезда необходимо приобрести к билету дополнительный ностальгия-билет.

16 A menetjegyen felül a nosztalgia pótjegy ára felnőtteknek / gyerekeknek ... forint.	
 English	The nostalgia supplement for an adult/child is ...Ft.
 deutsch	Neben der Fahrkarte kostet die Nostalgie-Ersatzkarte ... Ft.
 français	Le supplément de nostalgie coûte ... HUF pour les adults / les enfants.
 по русски	Свыше билета на проезд, стоимость дополнительного билета "ностальгия" взрослый/детский форинтов.

17 Ha leszáll, majd újra felszáll, új jegyet kell váltania.	
 English	If you get off and then get on the train again, you have to buy another ticket.
 deutsch	Wenn Sie aussteigen und dann wieder einsteigen, müssen Sie eine neue Karte lösen.
 français	Si vous descendez et puis vous remontez, alors vous devez prendre un billet de nouveau.
 по русски	Если выходите, то при последующей посадке, нужно купить новый билет.

18 Ha szeretne visszautazni erre az állomásra,
akkor át kell szállnia a másik vonatra ... állomáson.

English

If you would like to come back to this station,
you have to change trains at ... station.

deutsch

Wenn Sie zu dieser Station zurückfahren möchten,
müssen Sie bei der Station ... umsteigen.

français

Si vous vouliez retourner à cette station,
vous devriez changer de train d'équilibre à la station ...

по русски

Если желаете вернуться на эту станцию,
нужно пересесть на другой поезд на ... станции.

19 A menetidő 40-50 perc.

English

The journey takes 40-50 minutes.

deutsch

Die Fahrzeit dauert 40-50 Minuten.

français

La durée du voyage est 40-50 minutes.

по русски

Время в пути 40-50 минут.

20 A következő állomás: ...

English

The next station is: ...

deutsch

Die nächste Station ist: ...

français

La station suivante est: ...

по русски

Следующая станция ...

21 Hűvösvölgy/Széchenyihegy a végállomás.

English

Hűvösvölgy / Széchenyihegy is the railhead.

deutsch

Hűvösvölgy / Széchenyihegy ist die Endstation.

français

Le terminus est Hűvösvölgy / Széchenyihegy.

по русски

"Хювёш вельдь"/"Сеченихедь" конечные станции.

22 A vonat a ... vágányról indul.

English

The train leaves from the track...

deutsch

Die nächste Station ist: ...

français

La station suivante est: ...

по русски

Следующая станция ...

23 A következő vonat ...-kor indul ... állomásra.

English

The next train leaves for ...station at ...

deutsch

Der nächste Zug fährt um ... Uhr ... Minuten zur Station ...

français

Le train suivant part à ... pour la station ...

по русски

Следующий поезд отправляется в ... на станцию ...

24 A mai napon (... állomásról) az utolsó vonat ...-kor indul

English

Today the last train leaves (from ...station) at ...

deutsch

Am heutigen Tag (von Station ...) der letzte Zug fährt um ... ab.

français

Aujourd'hui (à la station ...) le train dernier part à ...

по русски

Сегодня (со ... станции) последний поезд отправляется в ...

25 A mai napon több vonat nem indul.

English

There are no more trains leaving today.

deutsch

Am heutigen Tag fährt kein Zug mehr ab.

français

Aujourd'hui, il ne part déjà aucun train.

по русски

Сегодня поезда больше не отправляются.

26 Ez a vonat már nem jön vissza erre az állomásra (ide).

English

This train will not come back to this station (here).

deutsch

Dieser Zug kommt nicht mehr zu dieser Station zurück.

français

Ce train ne retourne pas déjà ici.

по русски

Этот поезд уже не вернётся на эту станцию (сюда).

27 Gőzössel vagy hagyományos vonattal szeretne utazni?

English

Would you like to travel by steam train or normal (diesel) train?

deutsch

Mit dem Nostalgiezug oder mit dem normalen Personalzug möchten Sie fahren?

français

Vous voulez prendre le train de nostalgie ou le train normal (diesel)?

по русски

На паровозе или на обычном поезде желаете ехать?

Figyelem! A menetdíjak megváltozhatnak.

Az új díjakat írd a vonalakra az oktatás során!

Ha a vizsga előtti szolgálatból hiányoztál, kérdezz rá, változtak-e az árak!

68. A GYERMEKVASÚT MENETDÍJAI ÉS SZÍNKÓDJAI

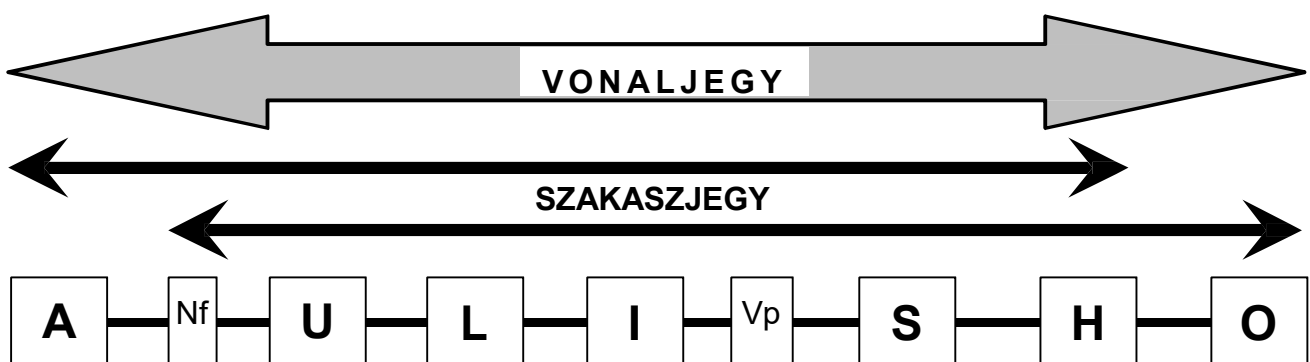
		_____	-jétől
Teljesárú VONALjegy egy útra	700 Ft	_____ Ft	--- kék
Gyermek VONALjegy egy útra	350 Ft	_____ Ft	--- piros
Teljesárú VONALjegy menettérti útra	1400 Ft	_____ Ft	--- zöld
Gyermek VONALjegy menettérti útra	700 Ft	_____ Ft	--- barna
Teljesárú SZAKASZjegy egy útra	600 Ft	_____ Ft	--- kék
Gyermek SZAKASZjegy egy útra	300 Ft	_____ Ft	--- piros
Teljesárú SZAKASZjegy menettérti útra	1200 Ft	_____ Ft	--- kék
Gyermek SZAKASZjegy menettérti útra	600 Ft	_____ Ft	--- piros
Családi napijegy	3500 Ft	_____ Ft	- narancs
Teljesárú nosztalgia pótojegy	200 Ft	_____ Ft	--- kék
Gyermek nosztalgia pótojegy	100 Ft	_____ Ft	--- piros
Kerékpár és élőállat jegy	300 Ft	_____ Ft	--- sárga

69. Mit kell tudni vonal- és szakaszjegyek területi érvényességéről?

Vonaljegy kell váltania annak az utasnak, aki a két végállomás között, a teljes vonalon utazik.

Szakaszjegy válthat az utas, ha

- valamelyik végállomástól bármely középállomásig (megállóhelyig), illetve
- valamelyik középállomástól (megállóhelytől) bármely állomásig (megállóhelyig) utazik.

Az idei vizsgaidőszak utolsó napja: 2016. március 12. (szombat)

Fontosabb telefonszámok:

 Gyermekvasutas Otthon (nevelők): +36 1 397-53-93

 Füstös István, oktatási vezető: +36 20 331-4011 / +36 30 332-0971

„SEGÉDLET 2015/2016.”

Szerkesztette: Füstös István és Váczi Viktor

Segédlet TEAM 2016: Sente Dávid, továbbá

Duli Ákos, Ficzer Máté, Szepes Viktor, Szkupien Péter, Imre Csaba

A borító fényképeit készítette: Sente Dávid.

Megjelent: 2015. december, 900 példányban. (Első megjelenés: 1995.)

Felelős kiadó: Gerzsényi Gyula, a Gyermekvasút vezetője

Köszönetet mondunk mindazoknak, akik javaslataikkal vagy egyéb módon segítettek a füzet kiadását.

Az esetleges észrevételeket, javaslatokat, véleményeket a szerkesztőkhöz kérjük eljuttatni.

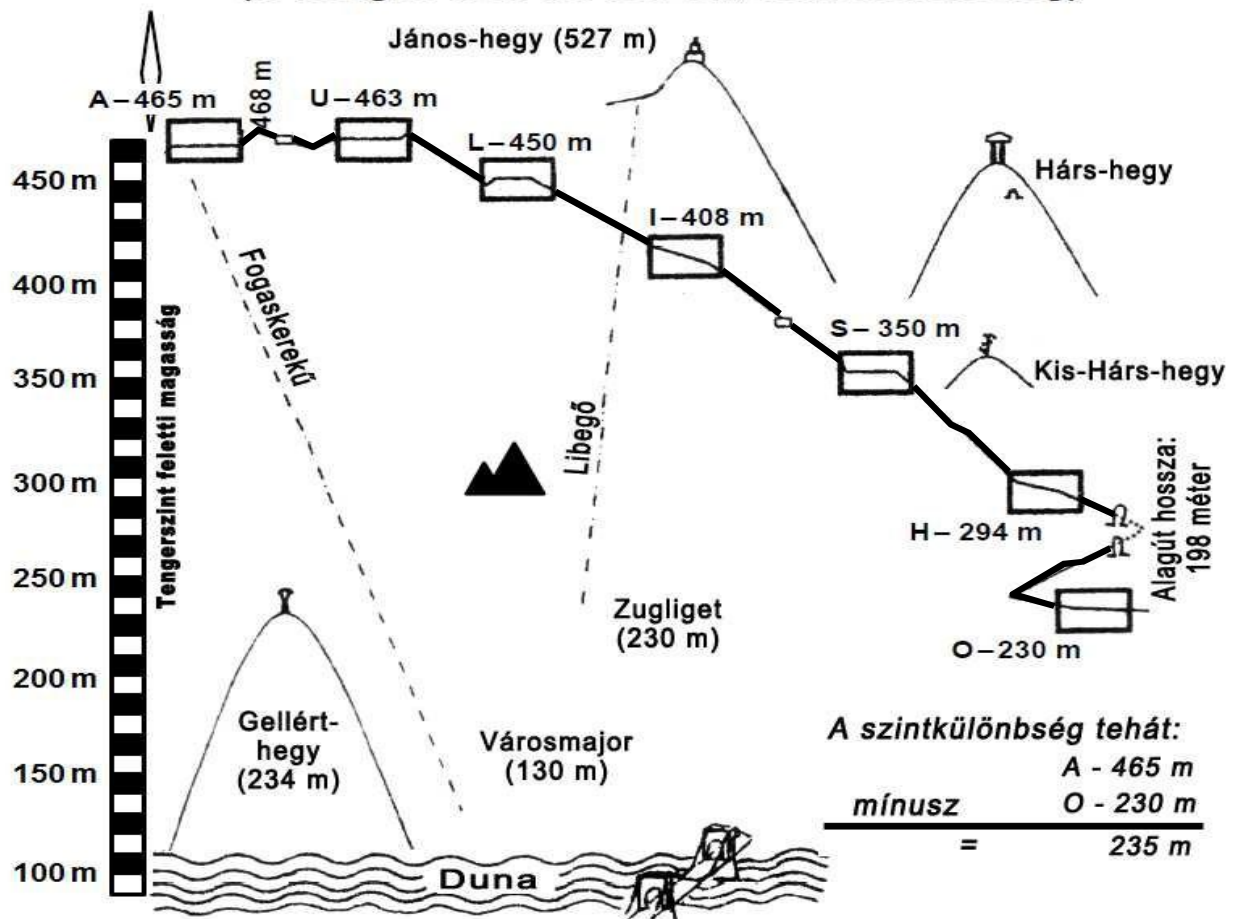
Minden véleményt szívesen veszünk, megvitatunk és átgondolunk.

A módosítás írásos kiadásáig azonban a **Segédletben foglaltak a mértékadók!**

(A mindenkori érvényes szövegezés szerint vizsgáztatunk és értékelünk.)

A Gyermekvasút magassági vonalvezetése

(A vizsgán nem kérdezzük, csak érdekesség)

A vizsgákra a Gyermekvasutas Ellenőrződet és a gyermekvasutas Igazolványodat is hozd magaddal!